

Agravista

nr. 1 (285),
31 ianuarie 2020

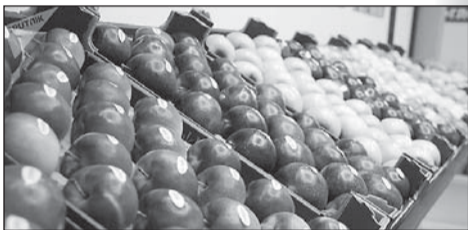
www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**AGRICULTURA CONSERVATIVĂ
REPREZINTĂ UN SISTEM
AGRICOL SALVATOR?**

4-5

**ION PERJU: LISTA CU 207 COMPANII
NOI A FOST TRANSMISĂ RUSIEI CU
SOLICITAREA DE A LE PERMITE SĂ
EXPORTE FRUCTE ȘI LEGUME**

6

**USAID/APM LANSEAZĂ APEL
DE GRANTURI PENTRU INIȚIATIVE
EDUCAȚIONALE ÎN SECTORUL
STRUGURILOR DE MASĂ**

7

**ANSA INTERZICE IMPORTUL DE
PĂȘĂRI ȘI SUBPRODUSE DE LA
ACESTEĂ PROVENITE DIN REGIUNEA
VINIȚA, UCRAINA**

8

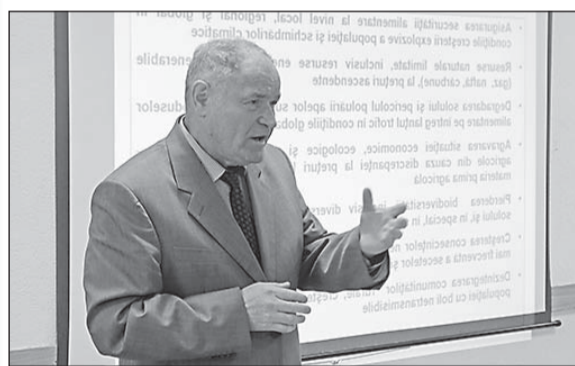
**MOLDOVA ȘI UCRAINA AU DEVENIT
LIDERI AI RITMULUI DE CREȘTERE
A PREȚURILOR MĂRULUI -
RADIOGRAFIA PIEȚEI PENTRU
A 4-A SĂPTĂMÂNĂ A LUI 2020**

12

CUM SCHIMBĂRILE CLIMATICE AFECTEAZĂ SECTORUL AGRICOL DIN REPUBLICA MOLDOVA

Cu o iarnă atipică, în condițiile lipsei de zăpadă și o perioadă îndelungată de timp anormal de uscată, sectorul agricol din Republica Moldova se confruntă cu provocări majore. O situație comună în această regiune a Europei, ne propunem să facem o radiografie a situației la zi, fiind consultate opinii relevante din România, din Republica Moldova, cât și la scară europeană.

**Boris BOINCEAN, Doctor habilitat
în științe agricole:**

"Situația este îngrijorătoare, dar nu disperată, inclusiv pe motivul că mai avem o lună bună de iarnă, în care lucrurile pot să se schimbe. Dacă e să ne amintim de anul 2003, atunci în acel an culturile cerealiere au fost compromise nu iarna, ci primăvara, din cauza decalajului enorm al temperaturilor - ziua se înregistrau peste 10 C, iar noaptea -10 C. Totuși, se remarcă umiditatea scăzută, atât la suprafață, până la un metru, cât și în stratul doi, până la doi metri adâncime în sol. De aici, există riscul ca, chiar dacă vom avea precipitații abundente, să nu avem suficiență umiditate, îndeosebi în stratul doi. Pentru semănăturile de toamnă este important să fie monitorizate în permanență, pentru ca, în primăvară, să avem un tablou concret al situației - unele câmpuri poate va fi necesar să fie hrănite suplimentar, altele să fie reînsămânțate etc. "

**Alexei IVANOV, producător
agricol, membru al Consiliului
de Administrare al Federației
Agricultorilor din Moldova:**

"Nu doresc să popularizez note de panică, dar situația în agricultura națională este una dificilă. Lipsa de umezeală își spune cuvântul, specialiștii deja anunțând, pe anumite segmente, diminuarea roadei cu circa 30 la sută. În mod firesc, dacă nu vom avea precipitații în perspectivă imediată, vom avea o primăvară dificilă, dar și un an cu roade mult sub așteptări. În cazul livezilor, copacii nevegetând activ, mai sunt șanse ca lucrurile să se remedieze, dar, repet, totul depinde de faptul dacă vom avea precipitații".

**Lilia Bezer, producător
agricol, membru al
Consiliului de Administrare
al Federației Agricultorilor
din Moldova:**

"Suntem specializați, preponderent, pe producerea strugurilor de masă. Pe moment, nu sunt atestate daune evidente, dar, bineînțeles, ne îngrijorează faptul că nu sunt precipitații suficiente. Vom începe lucrările în vie abia peste mai bine de o lună și tot atunci ne propunem să realizăm niște teste, care să ne indice care este situația în viile noastre, dacă au fost sau ba afectate".

Continuare în pag. 2

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară → 15**

CUM SCHIMBĂRILE CLIMATICE AFECTEAZĂ

Schimbările climatice reprezintă una dintre cele mai importante provocări ale timpurilor noastre. Impactul lor este resimțit la nivel global, afectând oamenii, natura și economia. Pentru a diminua amploarea schimbărilor climatice, trebuie să reducem în mod semnificativ emisiile globale de gaze cu efect de seră. Transpunerea acestui obiectiv global în măsuri concrete necesită înțelegerea sistemului complex de legături dintre emisiile din diferite surse și impactul lor la nivel național și regional, guvernarea globală și potențialele co-beneficii.

Din perspectivă științifică, schimbările climatice privesc în esență cantitatea de gaze cu efect de seră, în principal dioxidul de carbon, eliberate în atmosferă și absorbite din aceasta. De la revoluția industrială, activitățile economice eliberează cantități tot mai mari de gaze cu efect de seră, mult prea mari față de cantitatea care poate fi captată de circuitul natural al carbonului. Acest lucru duce la creșterea concentrației de carbon în atmosferă, ceea ce, la rândul său, creează efectul de seră, reținând astfel o proporție mai mare din energia solară pe care o primește Pământul.

ÎN REPUBLICA MOLDOVA PÂNĂ LA 28% DIN MUGURII CENTRALI LA VIȚA DE VIE – AFECTAȚI DIN CAUZA LIPSEI PRECIPITAȚIILOR

În urma unei inspecții în câmp realizate de experții Oficiului Național al Viei și Vinului împreună cu producătorii, s-a constatat că, în prezent, gradul de afectare a

mugurilor centrali (din cauza deshidratării acestora) din ochii de iarnă variază între 5-28%.

Totodată, din cauza lipsei precipitațiilor, deshidratarea solului și a coardelor de viță de vie continuă. În ultima săptămână, temperatura minimă a aerului a scăzut până la -9°C, iar în săptămânile următoare ar putea fi înregistrate temperaturi mai scăzute.

Recomandări pentru tăiatul viței de vie în anul 2020:

- executarea tăiatului în termeni maximal apropiați de fenofaza „Plânsul viței de vie”, dar cu finalizare până la începutul acesteia;
- înainte de tăiat, pe fiecare parcelă viticolă, de analizat starea iernării ochilor de iarnă și a floemului;
- în timpul tăiatului butucilor de dat o încărcătură de ochi optimă, în funcție de starea iernării ochilor, cu respectarea strictă a formelor de butuci.

ÎN ROMÂNIA CONTRA – ANOTIMPURILE DISTRUG AGRICULTURA: "PRODUȚIE DIMINUATĂ ÎN 2020 CU CEL PUȚIN 30%"

"Producția agricolă din acest an va fi cu cel puțin 30% mai mică decât ne așteptam". Semnalul de alarmă este tras de fermieri, în condițiile în care anomaliile meteorologice din ultimele luni au afectat culturile de orz, grâu, rapiță și floarea soarelui. "În 40 de ani de experiență, nu am mai întâlnit o asemenea vreme iarna, cu 10 grade ziua și -4 grade noaptea", declară, la RFI, Gheorghe Albu, președintele Ligii Asociațiilor Producătorilor Agricoli din România (LAPAR). El atrage atenția că, în lipsa

precipitațiilor, culturile vor fi serios afectate. "Dacă sistemul de irigații ar fi fost dezvoltat la nivel național, altfel ar fi stat lucrurile", afirmă reprezentantul fermierilor.

MAREA MAJORITATE A CULTURILOR DE GRÂU ȘI DE ORZ DEJA ARE SEMNE DE BOALĂ

Gheorghe Albu: Am peste 40 de ani vechime în agricultură și pot să vă spun că nu am întâlnit ani la fel. Dar anul acesta este un an atipic, în care nu am avut deloc zăpadă. Mai mult decât atât, temperaturile au fost ridicate pe timp de zi, peste 10 grade, iar seara au fost temperaturi de -3, -4 grade. Diferența asta de aproape 15 grade de la zi la noapte nu face decât să creze un stres plantelor, motiv pentru care marea majoritate a culturilor de grâu și de orz deja are semne de bolă, pătarea frunzelor, la care

s-au instalat foarte multe viroze. Din acest motiv va fi nevoie de bani mai mulți în primăvară pentru a face mai multe tratamente suprafețelor însămânțate cu grâu, orz și chiar cu rapiță. Anul este o excepție datorită lipsei precipitațiilor. Este nevoie de îndată de precipitații fie sub formă de zăpadă, fie sub formă de ploaie. Deja pe marea majoritate a suprafețelor, mai ales pe cordonul de sud, sud-est, unde temperaturile sunt de 10-12 grade ziua, platele ies din repaos și au nevoie de umiditate. Păreră mea este că dacă nu vor veni precipitații și nu vom intra într-un ritm normal în ceea ce privește temperaturile și regimul precipitațiilor, vor fi probleme mari la aceste culturi, dar nu numai.

Reporter: Să ne așteptăm la o producție mult sub medie?

G.A.: Păreră mea este că producțiile vor fi cu mult

diminuate tocmai prin faptul că aceste culturi de orz, grâu, rapiță deja suferă, iar dacă seceta se menține vom avea probleme și cu suprafețele însămânțate în primăvară cu porumb și floarea soarelui. Sincer să vă spun, noi ca fermieri, nici nu știm cum să mai reacționăm. Clima a luat-o razna. Anotimpurile nu mai sunt anotimpuri, sunt contra anotimpuri. Avem temperaturi de primăvară în iarnă, avem temperaturi de iarnă în primăvară.

RECOLTĂ MAI MICĂ CU CEL PUȚIN 30%

Rep: Dacă lucrurile reintră în normal acum pe final de ianuarie, început de februarie în ceea ce privește temperaturile și precipitațiile, lucrurile se pot îndrepta sau sunt deja daune care nu se mai pot repara?

G.A.: Precipitațiile sunt binevenite. Temperaturile ar

trebui să fie cele ale sezonului. Și așa există probabilitatea ca producțiile să fie diminuate cu 30%, dacă nu mai bine, față de ce sperăm noi să obținem.

Rep: Din experiența dumneavoastră și având în vedere cum stau lucrurile, cel mai probabil cu 30% vor fi diminuate producțiile? Asta este estimarea dumneavoastră?

G.A.: Dacă de mâine vin precipitații și temperaturi normale perioadei (se reduc pierderile). Pierderi oricum vor fi. Dar măcar să vină. Cu cât vin mai repede precipitațiile și temperaturile intră în normal, cu atât pierderile vor fi mai mici.

Rep: V-aș mai adresa o ultimă întrebare, domnule Gheorghe Albu. E o întrebare care, cumva, are și răspunsul inclus în textul ei. Dacă sistemul de irigații ar fi fost cu adevărat performant, dezvoltat și răspândit, ar fi putut fi contracarată această

ÎN ATENȚIA PRODUCĂTORILOR ȘI EXPORTATORILOR DE PRODUSE VEGETALE

ANSA vă informează că, în conformitate cu standardele internaționale pentru măsuri fitosanitare și cerințele fitosanitare ale țărilor de import, Direcția Protecția Plantelor a elaborat și a plasat pe site-ul ANSA (www.ansa.gov.md) procedura cu privire la stabilirea și/sau menținerea statutului pentru "Locul și/sau zona de producere libere de organisme dăunătoare plantelor".

"Locul și/sau zona de producere libere de organisme dăunătoare plantelor" este teritoriul, unde în rezultatul

supravegherii s-a stabilit lipsa de anumite organisme dăunătoare și starea se menține în corespundere cu cerințele în vigoare.

Procedura se aplică tuturor locurilor și/sau sectoarelor de producere, inclusiv centre-

lor de depozitare și locurilor de păstrare a plantelor și produselor de origine vegetală supuse controlului fitosanitar.

Înființarea și utilizarea „zonei libere” va permite exportul de plante și produse vegetale din zonele/locurile respective în statele de import ce impun astfel de cerințe (de exemplu țările din spațiul Comisiei Economice Euroasiatice, Canada, Israel, etc.). Statutul de „zonă liberă” va fi folosit ca bază pentru certificarea fitosanitară a plantelor, a produselor din plante și a altor produse de carantină, în raport cu anumite organisme dău-

nătoare, inclusiv introducerea respectivă în certificatul fitosanitar la exportul produselor vegetale. Totodată, statutul de „zonă liberă” va prezenta o opțiune la evaluarea riscului fitosanitar ca o confirmare bazată științific a faptului, că în zona dată lipsește organismul dăunător specific.

Producătorii agricoli interesați de crearea "Locul și/sau zonei de producere libere de organisme dăunătoare plantelor", se vor adresa și vor depune o cerere la inspectorul fitosanitar din cadrul Direcțiilor teritoriale pentru Siguranța Alimentelor.

Federația Agricultorilor din Moldova FARM

Bd. Ștefan cel Mare 123V

MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor:

Canemir (273) 2 28 53

Drochia (252) 2 70 32

Edineț (246) 2 43 84

Fălești (259) 2 29 51

Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57

Orhei (235) 2 49 55

Râșcani (256) 2 45 84

Ungheni (236) 2 34 55

Cahul (299) 2 14 13

Publicație periodică a Federației Agricultorilor din Moldova | FARM
Agravista

Redactor-șef: Eduard BALAN

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,

bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98

e-mail: ebalan@agrofarm.md

www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 33

Tiraj: 3500

SECTORUL AGRICOL DIN REPUBLICA MOLDOVA

vreme total nefavorabilă pentru agricultură?

G.A.: Părerea mea e că da. Se și vede. Sunt zone unde sistemul de irigații a funcționat și funcționează. Acolo, culturile au o altă stare de vegetație și o altă stare de sănătate. Agricultură fără apă nu o să facem niciodată.

IARNA ATIPICĂ DIN ROMÂNIA AR PUTEA DUCE LA SCUMPIREA ALIMENTELOR

Trăim o iarnă atipică în România și în Republica Moldova. În unele zone nu a nins deloc, iar agricultorii trag un semnal de alarmă. Culturile de toamnă sunt expuse înghețului, iar cele de primăvară riscă să nu poată fi însămânțate, din cauza secetei. Asta ar putea duce la scumpiri ale alimentelor, în special în sectorul panificației.

În Timiș există localități în care nu a mai plouat de câteva luni. Fermierii se tem că producțiile lor pot fi compromise, din cauza lipsei precipitațiilor.

Florin Imbre, decan Facultatea de Agricultură: Aceste culturi au apucat să răsară, dar nu au apucat să înfrățescă și să își dezvolte sistemul radicular, ca atare lipsa precipitațiilor din sol poate duce la anumite pierderi.

INCLUSIV LIPSA ZĂPEZII POATE DĂUNA PLANTELOR

Mihai Vălușescu, jurnalist Digi24: Pentru că nu a nins deloc iarna aceasta, culturile și mai ales cele de toamnă - grâu, orz sau rapiță pot suferi din cauza temperaturilor scăzute. Acestea au nevoie de o pătură de zăpadă care să le protejeze de temperaturile foarte scăzute. Și chiar dacă acest teren pare că nu are absolut nicio problemă cu seceta, ei bine vorbim doar despre un strat subțire care este hidratat de

umezeala din atmosferă și de brumă.

INSUFICIENT, SPUN SPECIALIȘTII, CARE CRED CĂ DACĂ ÎN CÂTEVA SĂPTĂMÂNI NU VA PLOUA, RAPITA ȘI GRÂUL VOR AVEA DE SUFERIT

Florin Imbre, decan Facultatea de Agricultură: Sunt suprafețe unde practic starea de vegetație este întârziată. Riscul? Dacă nu se acumulează apă, cunoaștem cu toții că perioada decembrie-februarie ar trebui să se acumuleze cea mai mare cantitate de apă în sol, la pornirea în vegetație în primăvară lipsa umidității să ducă la scăderi importante de producție.

Vestul țării se confruntă cu seceta încă din luna august, spun meteorologii, care trag și ei un semnal de alarmă.

Silvia Barbu, meteorolog previzionist ANM: Cantitățile de precipitații au fost sub normele climatologice. Deci vorbim de ultima jumătate a anului trecut. Vorbim deja de o secetă care s-a instalat, secetă pedologică la nivelul 0-100 de centimetri în sol avem de la secetă moderată la secetă extremă.

Prognoza arată că săptămâna viitoare vom avea parte de câteva ploi, dar nu însemnate cantitativ. În schimb, la orizont apare o nouă problemă pentru fermieri: încălzirea bruscă a vremii, care poate avea consecințe asupra culturilor.

Florin Imbre, decan Facultatea de Agricultură: Reprezintă un risc fiindcă pot determina plantele să creadă că a venit primăvara, să își reia activitatea să înceapă anumite procese fiziologice urmând ca după aceea în cazul unor perioade de temperaturi scăzute să avem pierderi.

Soluția pentru fermieri ar fi irigația, însă momentan sub 10% din exploatațiile

agricole din toată țara beneficiază de sisteme în caz de secetă.

€1.000 DE MILIARDE DE EURO PENTRU FINANȚAREA COMBATERII SCHIMBARILOR CLIMATICE ÎN EUROPA

Aflați cum dorește Europa să finanțeze proiectele pentru combaterea schimbărilor climatice și să sprijine regiunile cele mai afectate de trecerea la o economie ecologică. La aproximativ o lună de la prezentarea Pactului ecologic european, Comisia Europeană a prezentat o propunere detaliată privind modul de finanțare a acestuia. Planul de investiții pentru Pactul ecologic european este proiectat să atragă investiții publice și private de cel puțin 1.000 de miliarde de euro în următorul deceniu. Deputații europeni au dezbătut această chestiune marți, 14 ianuarie curent.

Transformarea UE într-o economie neutră din punct de vedere climatic până în 2050 va necesita investiții masive în tehnologii de energie curată. Numai atingerea unui obiectiv intermediar de reducere a gazelor cu efect de sera cu 40% până în 2030 ar necesita investiții suplimentare anuale de 260 de miliarde de euro, conform estimărilor Comisiei Europene.

DE UNDE VIN BANII

Aproximativ jumătate din bani ar trebui să provină de la bugetul UE prin diferite programe care contribuie la proiectele climatice și de mediu, de exemplu prin fonduri agricole, Fondul de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Orizont Europe, LIFE.

Aceste investiții ar atrage 114 miliarde de euro în cofinanțare de către statele membre. Se preconizează că aproximativ 300 de miliarde de euro din investiții private și publice vor fi mobilizate prin intermediul fondurilor

InvestEU și ETS, iar alte 100 de miliarde de euro ar trebui atrase folosind noul Mecanism pentru o tranziție justă, conceput pentru a sprijini regiunile și comunitățile care sunt cele mai afectate de tranziția ecologică, de exemplu regiuni care depind în mare măsură de cărbune.

MECANISMUL PENTRU O TRANZIȚIE JUSTĂ

Mecanismul se va baza pe trei piloni: Fondul pentru o tranziție justă, cu 7,5 miliarde de euro, fonduri InvestEU și împrumuturi de la Banca Europeană de Investiții susținute de bugetul UE. Se preconizează că toate aceste instrumente vor mobiliza 100 de miliarde de euro în investiții publice și private - bani care ar putea fi folosiți pentru lucrători (pentru a învăța noi abilități pentru locuri de muncă în viitor), pentru sprijinirea întreprinderilor (pentru a crea noi oportunități de angajare), investiții în energie curată și izolarea termică a caselor.

Investițiile ar trebui să ajute în special acele regiuni care sunt dependente de combustibilii fosili, cum ar fi cărbunele, care asigură încă aproximativ un sfert din generarea de energie în UE. Sectorul cărbunelui din UE angajează direct 238.000 de persoane în minele de cărbune și centralele electrice, în peste 100 de regiuni europene - din Polonia până în Spania. În 2015, existau 128 de mine de cărbune în 12 state membre și 207 centrale electrice pe cărbune în 21 de state membre.

„Este un mesaj către minierii din Asturias, Macedonia de Vest sau Silezia, către persoanele care recoltează turbă în Irlanda; regiunile baltice s-au bazat pe sisturile petroliere. Știm că vă confrunțați cu o cale mai abruptă către neutralitatea climatică și știm că perspectiva unui viitor diferit - unul mai curat - ar putea fi o perspectivă

avantajoasă în general, deși drumul către acesta pare astăzi descurajant. Acest Mecanism pentru o tranziție justă, de cel puțin 100 de miliarde de euro, este un angajament prin care UE este alături de voi în această tranziție”, a declarat Frans Timmermans, vicepreședintele executiv al Comisiei responsabile pentru Pactul ecologic european, în momentul prezentării propunerii către eurodeputați.

CE SPUN EURODEPUTAȚII

Domnul Siegfried Muresan (PPE, România) a solicitat garantarea resurselor suficiente pentru atenuarea efectelor tranziției. „Nu ar trebui să afecteze politicile

Conform domnului **Niklas Nienas** (Verzi/ALE, Germania), „putem susține această propunere dacă aceasta înseamnă o tranziție clară și justă cu planuri concrete de eliminare treptată pentru toate regiunile carbonifere”.

„Nu este deloc sigur de unde vor veni resursele”, a spus domnul **Gianantonio Da Re** (ID, Italia). „Criteriile pentru beneficiari și modul în care vor fi distribuite fondurile trebuie, de asemenea, soluționate”, a adăugat domnealui.

Johan Van Overtveldt (CRE, Belgia), președintele Comisiei pentru buget, a subliniat lipsa de claritate cu privire la sursa unei părți a

existente - nici coeziunea, nici agricultura, nici cercetarea, nici inovarea. Este o prioritate suplimentară și ar trebui finanțată separat”, a arătat domnealui.

„Trebuie să abordăm nevoia de finanțe noi, care să sprijine această transformare socială și ecologică”, a declarat doamna **Iratxe Garcia Pérez** (S&D, Spania). Dumneaei dorește ca cel puțin 30% din următorul buget pe termen lung al UE să abordeze schimbările climatice.

Domnul Dragoș Pîslaru (Renew Europe, România) a cerut statelor membre „să utilizeze aceste instrumente și să se concentreze pe investiții în cea mai importantă resursă a Europei - cetățenii”.

banilor. „Suntem în favoarea unei economii circulare, dar împotriva reciclării finanțării și a banilor. Nu suntem în favoarea aventurilor financiare”, a arătat acesta.

Conform domnului **Younous Omarjee** (GUE, Franța), președintele Comisiei pentru dezvoltare regională, „trebuie să reducem costurile sociale și să sprijinim regiunile în această tranziție justă”.

Propunerea Comisiei se va îndrepta acum către comisiile parlamentare relevante, unde deputații o vor discuta în profunzime și vor depune amendamente pentru a o îmbunătăți, după care ar trebui să înceapă negocierile cu Consiliul privind textul final.

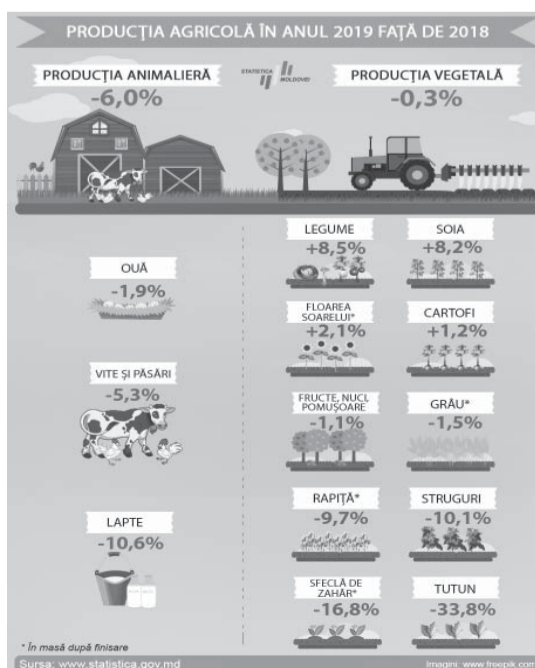
PRODUCȚIA AGRICOLĂ DIN ȚARA NOASTRĂ A SCĂZUT CU 1,9% ANUL TRECUT. PRODUCEM TOT MAI PUȚINE OUĂ, LAPTE ȘI CARNE

Republica Moldova înregistrează indici în descreștere la capitolul producției agricole. În anul 2019, se constată o descreștere cu 6% a produselor de origine animalieră și cu 0,3% de origine vegetală, se arată într-un comunicat emis de Biroul Național de Statistică.

Astfel, anul trecut s-au crescut cu 5,3% mai puține vite și păsări, comparativ cu anul precedent. S-a constatat o descreștere cu 10,6% în producția laptelui și cu 1,9 la sută s-au produs mai puține ouă.

Această scădere este determinată de faptul că în sectorul privat s-a redus efectivul de animale de toată speciile, cu excepția bovinelor și porcinelor în întreprinderile agricole, unde șeptelul s-a mărit, respectiv, cu 2,6% și cu 11,7%.

Republica Moldova a produs cu 10,1% mai puțini struguri în 2019, comparativ cu 2018 și cu 16,8% mai puțină sfeclă de zahăr, a fructelor și pomușoarelor - cu 1,1%, grâului - cu 1,5%, a rapiței - cu 9,7% și a orzului - cu 4,2%. Există totuși, și o creștere a indicilor în unele subcategorii. Astfel, s-au produs cu 8,5% mai multe legume, cu 8,2% mai multă soia și cu 2,1% mai multă producție de floarea soarelui.

CE SUME VOR ACHITA SUB FORMĂ DE CONTRIBUȚII LA ASIGURĂRILE SOCIALE DE STAT ZILIERII

Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS) a publicat o notă explicativă privind particularitățile calculării și achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru anul 2020.

Documentul face și precizări privind calcularea și achitarea acestor contribuții de către persoanele fizice care exercită activități în calitate de zilieri. Potrivit legislației, zilierii virează contribuția individuală de asigurări sociale conform taxei fixe.

Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul

2020 prevede că, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii (taxa fixă anuală) pentru zilieri este stabilită în mărime de 2.736 de lei. Astfel, suma lunară a contribuției individuale de asigurări sociale constituie 228 de lei, indiferent de numărul zilelor lucrate în luna respectivă.

Potrivit CNAS, zilierii urmează să vireze contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii, în baza de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

REALIZĂRI NOTORII ȘI PROIECTE IMPORTANTE ALE ORGANIZAȚIEI REGIONALE FARM HÂNCEȘTI

Adunarea Generală a AO „Centrul de Extensiune în Agricultură” Hâncești, membră a Federației Agricoltorilor din Moldova FARM, a avut loc pe 15 ianuarie curent, în cadrul căreia fiind evaluate activitățile desfășurate pe parcursul anului 2019. Întruniți în ședință, membrii Organizației Regionale FARM au trecut în revistă activitățile anului precedent și, totodată, au trasat obiectivele de activitate pentru anul în curs. Raportul Consiliului de Administrare al AO „Centrul de Extensiune în Agricultură” a fost prezentat de către președintele Consiliului, Meletie Moraru, intervenție urmată de raportul Comisiei de Cenzori, prezentat auditoriului de către Maria Barbos.

Potrivit agendei reuniunii, a urmat raportul Executivului CEA Hâncești, privind derularea activităților pentru 2019, prezentat de către Maria Rotaru, director executiv al CEA Hâncești. În alocuțiunea sa, doamna Rotaru a menționat implicarea constructivă și eficientă a organizației în derularea activităților la scară națională și locală, sub egida FARM, precum informarea și consultarea fermierilor, organizarea instruirilor,

Administrare al Federației Agricoltorilor din Moldova FARM, care a informat colegii despre activitățile entității și despre noua practică de desfășurare a reuniunilor, în teren, ședințele Consiliului de Administrare FARM, desfășurate mai nou în diferite regiuni ale R.Moldova, fiind găzduite de către liderii FARM din teritoriu.

Cu referință la condițiile specifice în domeniul agrar din raionul Hâncești s-a pronunțat reprezentantul Direcției Agricultură și Alimentație a Consiliului Raional Hâncești, care a punctat parcelarea excesivă a loturilor agricole, problemele ce țin de asigurarea în domeniul agricol etc., fiind menționată, totodată, deschiderea autorităților locale față de o colaborare constructivă

cu rețelele de retail din țară, concurența produselor agricole locale cu cele de export, necesitatea cooperării producătorilor agricoli etc.

La finalizarea dezbaterilor, participanții la Adunarea Generală au apreciat cu „bine” activitatea CEA Hâncești pentru anul 2019 și au aprobat, prin exercițiu de vot, sumarul activităților pentru anul 2020, fiind exprimată convingerea că Organizația Regională Hâncești a Federației Agricoltorilor din Moldova FARM va continua să activeze cu succes în domeniul promovării reformelor de modernizare a sectorului agricol și în promovarea intereselor producătorilor agricoli autohtoni. Pe finalul reuniunii, s-a decis ca Rezoluția Adunării Generale a CEA Hâncești să conțină doleanțe-

vizitelor de studiu, școlilor de câmp, loturilor demonstrative etc. De asemenea, s-a menționat implicarea activă în activitățile derulate ale doamnelor, cât și a tinerilor agricoli, numărul acestora înregistrând o creștere semnificativă. Potențialul înalt al organizației a fost remarcat și de către alți vorbitori, fiind relevat faptul că CEA Hâncești își impune calitatea de lider regional, prin potențialul demonstrat în promovarea reformelor în sectorul agrar și a intereselor producătorilor agricoli.

Raportul de activitate al contabilului șef, Ana Condrea, a fost urmat de intervenția Lidiei Bezer, membru al Consiliului de

cu CEA Hâncești, în promovarea intereselor producătorilor agricoli din raion. În același context s-a pronunțat și reprezentantul Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură, participanții la reuniune conștientizând necesitatea conjugării eforturilor pentru eficientizarea și modernizarea agriculturii naționale.

Prezent la reuniune, expertul FARM în dezvoltare afaceri și sisteme informaționale de marketing, Vasile Pojoga, a apreciat, în alocuțiunea sa, activitatea și potențialul înalt al CEA Hâncești și, solicitat de către auditoriu, a oferit mai multe răspunsuri la întrebările adresate, care au vizat colaborarea producătorilor agricoli locali

le producătorilor agricoli locali, printre care necesitatea ca 50 la sută din legumele și fructele pe raft din rețelele de retail din Moldova să fie de origine autohtonă, să fie soluționate aspectele ce țin de despăgubirea agricultorilor afectați de calamitățile naturale, să fie abordate și în folosul producătorilor agricoli aspectele ce țin de asigurarea în agricultură etc. Toate aceste probleme, recepționate de către bordul național al Federației Agricoltorilor din Moldova FARM, de la toate organizațiile sale regionale, urmează să fie încorporate într-un document oficial și prezentate spre examinare autorităților de resort ale statului.

AGRICULTURA CONSERVATIVĂ

Republica Moldova se caracterizează printr-o climă variabilă continentală, de multe ori cu deficit sporit de umiditate în sol, secete frecvente, inundații, grindină și înghețuri. Fiind direct dependentă de condițiile climatice, agricultura este unul dintre cele mai vulnerabile sectoare ale economiei naționale. De aici, costurile socio-economice ale calamităților naturale, asociate cu schimbarea climei, precum seceta, inundațiile, grindina și altele, sunt semnificative. Doar secetele din anul 2007 și 2012 au cauzat pierderi estimate la circa 1,0 respectiv 1,25 miliarde dolari SUA.

ce duce la pierderi ridicate de carbon organic (C), perturbării biologiei solului și la eroziunea cauzată de vânt și apă. În altă extremă se află no-tillage (zero tillage) care lasă cea mai mare parte a solului neatins, asigurând protecția împotriva eroziunii și pierderilor de C în atmosferă. Lucrările conservative (sisteme de lucrări neconvenționale) care sunt foarte diverse au creat un confuz în tentativa de a fi evaluate. Lucrările conservative nu întotdeauna asigură protecție suficientă împotriva eroziunii și conservarea apei. Multe lucrări agrotehnice au fost pe nedrept considerate conservative. Acutizarea proble-

În repetate rânduri, atât fermierii, cât și cercetătorii au atras atenția asupra necesității unei agriculturi bazate pe menținerea unei funcționalități echilibrate a întregului ecosistem agricol. O atenție deosebită s-a îndreptat asupra resursei de sol. Pe fondul provocărilor climatice și economice tot mai mari, asociate cu constrângerile legate de reducerea tot mai necesară a efectelor negative ale agriculturii asupra mediului înconjurător și asupra sănătății umane, oamenii de știință au căutat și continuă să caute cele mai potrivite sisteme tehnice în vederea obținerii unor producții durabile și rentabile. Cu toate dificultățile legate atât de tehnologie și de mentalitate, cât și de necesitatea unor investiții financiare majore, conceptul de agricultură conservativă convinge tot mai mult în ceea ce privește oprirea degradării solului și conservarea resurselor naturale, sporirea productivității și eficientizarea operațiunilor din ferme, inclusiv în Republica Moldova. În contextul acestor provocări, am solicitat opinia unui cercetător consacrat, Doctor în științe agricole, domnul Mihail Rurac.

- Stimate domnule Rurac, propun să debutăm prin a ne dezvălui ce reprezintă agricultura conservativă și, eventual, ce presupun lucrările agrotehnice ale acestui sistem?

- În pofda lecțiilor oferite de istorie, eroziunea solului încă este o problemă majoră pentru terenurile agricole. Eforturile de a stopa degradarea terenurilor și eroziunea solului pot fi urmărite în ultimii 10.000 de ani. Omenirea se bazează pe ruinele conceptelor anterioare de lucrare a solului și cultivarea plantelor în monocultură, asumând-și riscuri enorme pentru viitor. Abordările în conservarea solului sunt în continuă cercetare și desăvârșire. La o extremitate, lucrările convenționale ale solului, de obicei, implică inversarea mecanică agresivă a solului, ceea

melor legate de schimbările climatice din ultimii ani, creșterea competitivității agriculturii în condițiile de asigurare crescândă a populației cu produse alimentare, agravarea problemelor de mediu impun identificarea de noi abordări care ar fi capabile, pe un termen îndelungat și durabil, să soluționeze problemele omenirii. Scăderea conținutului de materie organică, compactarea și eroziunea solului nu sunt stopate în cadrul sistemelor convenționale și minime de lucrare a solului, se cer abordări mai complexe dar, totodată, să asigure și intensificarea durabilă a fitotehniei.

- Implementată pe larg, ce impact are agricultura conservativă și ce principii are la bază?

- Agricultura Conservativă (AC) este un sistem de agricultură care poate preveni pierderile de teren arabil și, în același timp regenera terenurile degradate; promovează menținerea unei acoperiri permanente a solului, disturbanța minimă a solului și diversificarea speciilor de plante cultivate; sporește biodiversitatea și intensifică procesele biologice naturale deasupra și dedesubtul suprafeței solului, care contribuie la creșterea eficienței utilizării apei și a elementelor nutritive și la o producere durabilă a culturilor.

Principiile AC sunt aplicabile în mod universal pe toate formele de relief și categoriile de utilizare cu practici adaptate local. Intervențiile asupra solului, cum ar fi disturbanțele mecanice sunt reduse la un minim absolut sau evitate, iar inputurile externe, cum ar fi produsele de uz fitosanitar și îngrășămintele minerale și organice, se aplică în cantități optime și în moduri care nu interferează sau nu distrug procesele biologice.

AC facilitează bunele practici agricole, cum ar fi efectuarea operațiunilor tehnologice în timp util, și ameliorează gospodărirea generală a terenurilor cu și fără irigare. Complementate cu alte bune practici cunoscute,

REPREZINTĂ UN SISTEM AGRICOL SALVATOR?

inclusiv utilizarea semințelor de calitate, managementului integrat al organismelor nocive, managementul apei, elementelor nutritive etc., AC reprezintă o bază pentru intensificarea durabilă a producerii agricole. Aceasta deschide opțiuni sporite pentru integrarea sectoarelor de producție, cum ar fi integrarea zootehniei cu fitotehnia și integrarea silviculturii și a pășunatului în peisajul agricol. Agricultura Conservativă se bazează pe aplicarea a trei principii:

1. Perturbarea mecanică minimă a solului (adică no-tillage) prin amplasarea directă a semințelor și a îngrășămintelor;

2. Acoperirea permanentă a suprafeței solului (cel puțin 30%) cu reziduuri de plante și/sau cu culturi succesive;

3. Diversificarea speciilor prin diferite alternări, rotații și asociații de culturi care implică cel puțin trei culturi diferite.

- Dacă puteți să ne oferiți câteva date din istoria Agriculturii Conservative ...

- Termenul de Agricultură Conservativă a fost pentru prima dată adoptat în timpul Primului Congres Mondial al Agriculturii Conservative, organizat la Madrid în anul 2001 de către Organizația pentru Alimentație și Agricultură (FAO) a Națiunilor Unite și Federația Europeană de Agricultură Conservativă (ECAFA). Atunci când se utilizează concomitent cele trei principii prezentate mai jos sistemul poate fi numit totodată și sistemul no-tillage sau sistemul zero-tillage.

Aproximativ o 1/3 din solurile planetei sunt degradate. În multe țări, cultivarea intensivă a plantelor au epuizat solurile într-o măsură în care este pusă în pericol producerea agricolă în viitorul apropiat. Solurile sănătoase sunt esențiale pentru dezvoltarea sistemelor durabile de producție a culturilor, care posedă reziliență la efectele schimbărilor climatice. Acestea conțin o comunitate diversă de organisme care ajută la controlul bolilor plantelor, a populațiilor de insecte și buruieni; reciclarea elementelor nutritive a solului, îmbunătățirii structurii solului, cu efecte pozitive asupra capacității de reținere a apei, reținerii elementelor nutritive, asigurarea și nivelarea conținutului de carbon organic.

- Ce avantaje ar avea Agricultura Conservativă, practică în respectând canoanele genului ?

- Agricultura Conservativă necesită cu 20-50% mai puțină forță de muncă și contribuie enorm la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin reducerea consumului de energie și prin ameliorarea eficienței utilizării elementelor nutritive. În același timp, aceasta stabilizează și protejează solul

de degradare și de eliberarea carbonului în atmosferă.

Sechestrarea carbonului. No-till acționează ca un bazin pentru stocarea de CO₂ și Agricultura Conservativă aplicată la scară globală ar putea contribui în mod semnificativ la controlul poluării aerului în general și al încălzirii globale în special. Agricultorii care aplică această practică ar putea fi, eventual, recompensați cu credite de carbon.

Economia forței de muncă. Lucrarea solului este cea mai consumatoare de energie printre toate operațiunile agricole și, prin urmare, în agricultura mecanizată, cea mai poluantă operațiune a aerului. Prin ne lucrarea solului, fermierii pot economisi între 30 și 40% din timp, forță de muncă și combustibil în comparație cu agricultura convențională.

Soluri mai sănătoase. Solurile aflate sub AC au capacități foarte mari de infiltrare a apei reducând scurgerile și eroziunea solului. Acesta îmbunătățește calitatea apei de la suprafață, reducând poluarea cauzată de eroziunea solului și ameliorează resursele de apă subterană. În multe zone s-a observat că după câțiva ani de practicare a Agriculturii Conservative, izvoarele care au secat acum mulți ani au început să izvorască din nou. Efectul potențial al unei adopții masive a agriculturii conservative asupra bilanțului global de apă încă nu este pe deplin recunoscut. Recolte sporite. AC nu este în nici un caz o agricultură cu o producție scăzută dar permite obținerea recoltelor comparabile cu agricultura intensivă modernă, însă într-un mod durabil. Recoltele au tendința de a crește pe parcursul anilor, cu scăderea variației recoltelor.

Costuri reduse. Pentru agricultor, AC este în mare parte atractivă deoarece permite reducerea costurilor de producție, reducerea timpului și a forței de muncă, în special în momentele de vârf, cum ar fi pregătirea solului și semănatul culturilor, iar în sistemul de mașini reduce costurile investițiilor și întreținerii mașinilor pe termen lung.

- Din experiența internațională, pe ce trend se află astăzi Agricultura Conservativă?

- În ultimii ani AC a devenit un sistem de producere cu o creștere rapidă. Dacă în anii 1973/74 era aplicată pe o suprafață de numai 2,8 mln ha în toată lumea, suprafața a crescut până la 6,2 mln ha în 1983/84 și a atins o suprafață de 38 mln către anul 1996/97. În 1999 aria mondială era deja de 45 mln, iar către anul 2003 suprafața a crescut deja până la 72 mln. În ultimii zece ani suprafața ocupată de AC a crescut în mediu cu 8,3 mln de ha anual, de la 72 până la 157 mln de ha.

- Dacă e să ne rezumăm la Republica Moldova, ce acțiuni se impun pentru promovarea Agriculturii Conservative ?

- Consider necesar de a cauta soluții în cadrul unui dialog eficient cu fermierii, dar și cu autoritățile consacrate. Am o experiență în acest domeniu de vreo 25 de ani, chit că, pe acele vremuri, se utiliza termenul de "lucrări conservative", ceea ce era, desigur, o înțelegere îngustă a problemei. Acum lucrurile s-au schimbat, cu toate că mai sunt multe de realizat. Vreau să vă spun că oamenii sunt dornici de cunoștințe, oamenii vor idei noi, toți caută soluții pentru a-și îmbunătăți viața. Este valabil și pentru sectorul agricol național, unde întâlnim producători agricoli

entuziasmați de Agricultura Conservativă. Desigur, există și frica de tot ce e nou și neîncredere în AC, precum și variate probleme investiționale. De multe ori se întâmplă că oamenii procură, bunăoară, unelte și utilaje ce nu sunt indicate, ca abia apoi, din practică, să se convingă că au procedat nu tocmai eficient. Aici, consider, este loc pentru experții în domeniu, care, fiind solicitați, pot să anticipeze asemenea scenarii. Mai trist e că unii producători agricoli au făcut investiții mari și, la modul practic, s-a atestat că utilajele procurate nici pe departe nu dau randamentul dorit. Trebuie să se țină cont și de faptul că, uneori, vânzătorii de tehnică și utilaje pe acest segment sunt destul de agresivi, dar se poate întâmpla că aceste achiziții, din punct de vedere tehnologic și tehnic, să nu facă față solicitărilor, în condițiile noastre...

- În aceste condiții, presupunem, se impune o amplă campanie de promovare și informare, cu implicarea deosebită a autorităților responsabile ?

- Astăzi este dificil să spui că în Republica Moldova avem politici de stat bine încheiate pentru AC. Pentru a trece la Agricultura Conservativă, se impun eforturi mult mai mari, deoarece nu schimbă lucrurile cu doi experți și câteva proiecte. Avem de schimbat programe de studii, de pregătit noi specialiști, iar statul trebuie să contribuie eficient la îmbunătățirea mediului, la ameliorarea situației în agricultură etc. Nu mai este un secret pentru nimeni că nu are rost să subvenționezi tehnologii din secolul trecut, nu are rost. Deoarece nu a fost promovată corect, în perioadele anterioare avem cazuri în care companii întregi au practicat incorect AC, nu au avut rezultate și, ca urmare, s-au dezis de aceasta. Acum este foarte complicat să restabilești încrederea.

- Ce condiții trebuie să întrunească doritorii de a practica Agricultura Conservativă ?

- În primul rând, este necesar să dispui de bune cunoștințe în domeniu, după care, desigur, trebuie să dispui de tehnică și utilaje specializate. Mulți producători agricoli de la noi sunt într-o etapă de tranziție spre Agricultura Conservativă, deoarece realizează perfect că doar AC poate diminua costurile de producție și asigura efecte benefice asupra mediului ambiant. Îi cunosc personal pe mulți entuziaști ai AC, pe mulți chiar i-am instruit. Cu referință la AC, consider că nu ar trebui să fie neînțelegeri între producători sau savanți. Dimpotrivă, trebuie să gândim cum mai bine, cu eforturi comune, restabilim solul, cum reducem pesticidele, cum asanăm mediul ambiant etc. Aceste eforturi se impun, dacă ne dorim să lăsăm urmașilor noștri o agricultură performantă și un mediu de viață sănătos.

- Vă mulțumim pentru interviu !

SITUAȚIA ACTUALĂ A GRUPURILOR DE PRODUCĂTORI AGRICOLI CREATE ȘI FINANȚATE ÎN CADRUL PROIECTULUI MAC-P

Rezultatele atinse de grupurile de producători în perioada de implementare a planurilor de recunoaștere 2018 - 2019, noile prevederi ale proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.312/2013 privind grupurile de producători, precum și perspectivele de dezvoltare ale grupurilor de producători, au fost discutate la masa rotundă desfășurată miercuri, 29 ianuarie, cu participarea reprezentanților Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură precum și beneficiarilor proiectului.

Prezent la eveniment, directorul AIPA Vadim Curmei a menționat că „datorită Programului de granturi ce vizează îmbunătățirea performanțelor producătorilor agricoli prin crearea grupurilor de producători, sporirea

competitivității producției și diversificarea accesului pe piețele de desfacere, au fost finanțate în perioada anilor 2014-2019, 39 de proiecte investiționale a grupurilor de producători, în valoare de peste 10 mil. \$”.

„Statul ține să încurajeze crearea grupurilor de producători, atât prin intermediul Grantului oferit de Banca Mondială, precum și prin sprijinul financiar oferit din cadrul fondului de subvenționare”, a menționat Vadim Curmei.

Reamintim că Proiectul Agricultură Competitivă (MAC-P), finanțat de Banca Mondială, și implementat de Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii (UCIMPA), vizează sporirea competitivității sectorului agroalimentar al țării prin susținerea modernizării sistemului de management al siguranței alimentelor, inclusiv facilitarea accesului producătorilor agricoli la piețe externe.

ION PERJU: LISTA CU 207 COMPANII NOI A FOST TRANSMISĂ RUSIEI CU SOLICITAREA DE A LE PERMITE SĂ EXPORTE FRUCTE ȘI LEGUME

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion Perju a anunțat că, din cele 517 companii care s-au înscris pentru a fi verificate de către experții ruși pentru a obține permisiunea de a exporta pe piața rusă, aproximativ 100 de companii nu au volumele necesare pentru a livra pe piața rusă. Subiectul a fost abordat în cadrul emisiunii „Moldova în direct” de la postul public de televiziune Moldova 1.

Totodată, ministrul a mai specificat că, 40-50 de companii produceau alte produse decât cele solicitate de partea rusă. Aproximativ 100 de companii nu aveau niciun pom sădit, nu se ocupau în genere cu agricultura,

erau pur și simplu companii de transport sau intermediare despre care nu se știe de unde iau marfa.

„Respectiv, numărul de bază din ce 517 companii inspectate a fost 69 de companii care au întreg lanțul valoric. Adică, și produc, au și spații de depozitare, au case de ambalare, sortare și tot ei se ocupă cu exportul. Plus, 189 de companii care produc, dar nu vor să-și bată capul de export”, a declarat Ion Perju.

În concluzie, autorităților ruse le-a fost transmisă o listă de 207 companii noi cu solicitarea ca să fie introduse în lista de exporturi către piața rusească. Ministrul anunță că, vor exista circa 340 de companii moldovenești

care vor exporta fructe și legume în Federația Rusă fără taxe vamale.

Amintim că Ion Perju a promis după întrevederea cu șeful Serviciului de Supraveghere Veterinară și Fitosanitară al Federației Ruse, Serghei Dankvert, din 16 ianuarie curent, că la finele lunii ianuarie lista companiilor exportatoare în Rusia va fi extinsă. Aceasta după ce liderul PPPDA, Andrei Năstase, a declarat într-o conferință de presă că „exportul produselor moldovenești în Federația Rusă a fost privatizat de către președintele Igor Dodon în scopuri meschine și rămâne exploatat de șeful statului în detrimentul intereselor producătorilor” și a cerut expelcării de la ministrul Ion Perju și de la ANSA pe acest subiect.

MOLDOVA INTENȚIONEAZĂ SĂ-ȘI SPOREASCĂ ANGAJAMENTUL DE REDUCERE A EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ CĂTRE ANUL 2030

Republica Moldova se angajează să reducă necondiționat, până în anul 2030, emisiile de gaze cu efect de seră (GES) cu 70% față de anul 1990. În cazul în care va primi de la comunitatea internațională asistență tehnică, financiară și sprijin tehnologic (transfer de tehnologii prietenoase mediului și eficiente din punct de vedere a combaterii schimbărilor climatice), nivelul de reducere condiționat ar putea fi de până la 88% față de nivelul anului de referință (1990). Prevederile se conțin în Contribuția Națională Determinată (CND) actualizată a Republicii Moldova, elaborată în conformitate cu prevederile Acordului de la Paris. În prima CND (2015), elaborată odată cu aderarea la Acordul de la Paris, angajamentele de reducere a emisiilor de GES erau de 64-67% în cazul scenariului necondiționat, respectiv, 78% în cadrul scenariului condiționat.

CND a fost elaborată cu sprijinul Proiectului EU4Climate, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD, și a fost prezentată astăzi la un atelier consultativ cu autoritățile publice și alte instituții interesate, inclusiv reprezentând sectorul academic, organizații ale societății civile, entități private și asociații de business.

„Deși Republica Moldova este responsabilă de mai puțin de 0,026% din emisiile globale de gaze cu efect de seră, aceasta este afectată de încălzirea globală de rând cu toate țările. Prognosticele arată că sectoarele cele mai vulnerabile la schimbările climatice sunt agricultura, resursele de apă, silvicultura, sănătatea, energetica și transportul, de aceea vom depune eforturi împreună cu comunitatea internațională, atât pe planul de atenuare, cât și adaptare la schimbările climatice”, a declarat Dorin Andros, Secretar de Stat, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. Pentru a menține încălzirea globală în li-

mitele a 2 grade Celsius față de perioada pre-industrială, 197 de țări au semnat Acordul de la Paris. Conform acestuia, țările semnatare s-au angajat să actualizeze CND odată în 5 ani, pentru a monitoriza și evalua progresele, respectiv pentru a stabili ținte mai ambițioase în vederea atingerii obiectivelor Acordului de la Paris.

„Odată cu adoptarea Pactului ecologic european, Uniunea Europeană va transforma provocările de mediu în oportunități de dezvoltare. Pactul ecologic european este într-adevăr parte integrantă a strategiei Comisiei Europene de implementare a Agendei 2030 și a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. Investiția în abordarea impactului negativ al schimbărilor climatice oferă noi oportunități semnificative pentru o dezvoltare economică durabilă și incluzivă. Sunt convins că, în cele din urmă, aceasta va stimula crearea de locuri de muncă ecologice și va consolida competitivitatea în ansamblu”, a declarat Gintautas Baranauskas, Director Adjunct al Secției Operațiuni a Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova.

Între anii 1990 și 2016, emisiile de GES au scăzut în Republica Moldova cu circa 68%, de la 44,9 Mt până la 14,6 Mt CO2 eq. (fără contribuția sectorului forestier). Însă, după anul 2000, acestea au început să crească în medie cu 3,4% pe an, iar în ultimul deceniu, ritmul de creștere a emisiilor s-a redus la 0,12% pe an. Pentru a menține emisiile în limita angajamentelor asumate în cadrul Acordului de la Paris, e nevoie de eforturi concertate.

„Mă bucur că Moldova a înregistrat performanța de a fi prima țară din Parteneriatul Estic care și-a actualizat contribuția națională determinată. Atât PNUD, cât și Uniunea Europeană vor continua să ofere sprijinul său pentru a menține acest ritm și pentru a implementa acțiuni climatice relevante care țintesc zero emisii nete de gaze cu efect de seră în anul 2050 și decuplarea creșterii economice de la utilizarea resurselor”, a declarat Andrea Cuzova, Reprezentantă rezidentă adjunctă în Republica Moldova a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Contribuția Națională Determinată necondiționată va fi implementată prin redirecționarea investițiilor publice către activități de atenuare a emisiilor de GES, în conformitate cu Strategia Națională de Dezvoltare cu Emisii Reduse până în 2030 și Planul de Acțiuni privind implementarea acesteia, elaborată în perioada anilor 2014-2016 în cadrul Programului Global de Dezvoltare cu Emisii Reduse, implementat de PNUD în 25 de țări. CND condiționată prevede sprijin financiar internațional de cca 5 miliarde dolari SUA pentru realizarea măsurilor de atenuare a emisiilor GES în perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2030. Totodată, un rol important îi va reveni sectorului privat, care va trebui să mobilizeze investiții în modernizarea echipamentului și utilajului de producție și în măsuri de „înverzire” a businessului.

Contribuția Națională Determinată actualizată poate fi accesată pe pagina Oficiului Schimbarea Climei.

Cu un buget total de 8,8 milioane Euro, proiectul EU4Climate se desfășoară în perioada 2019-2022 în țările Parteneriatului Estic (Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Moldova și Ucraina) și are următoarele componente: (i) actualizarea Contribuțiilor Naționale Determinate la Acordul de la Paris; (ii) elaborarea strategiilor naționale de dezvoltare cu emisii reduse către anul 2050; (iii) consolidarea sistemelor naționale de monitorizare, raportare și verificare a emisiilor de gaze cu efect de seră; (iv) alinierea la acquis-ul comunitar în domeniul climei; (v) integrarea dimensiunii de climă în documentele de politici sectoriale, creșterea gradului de conștientizare și elaborarea ghidurilor sectoriale pentru implementarea Acordului de la Paris; (vi) atragerea de investiții în domeniul schimbărilor climatice; (vii) o mai bună planificare a adaptării la schimbările climatice.

USAID/APM LANSEAZĂ APEL DE GRANTURI PENTRU INIȚIATIVE EDUCATIONALE ÎN SECTORUL STRUGURILOR DE MASĂ

- Data lansării: 29 ianuarie 2020
- Data încheierii: 28 februarie 2020
- Data atelierului informativ: 7 februarie, 11.00

Proiectul USAID Agricultură Performantă în Moldova (APM) lansează un apel pentru finanțare prin grant pentru susținerea oportunităților educaționale cu acoperire regională și națională în sectorul strugurilor de masă, care vor disemina informații privind cele mai bune abordări tehnologice și manageriale în domeniul producerii, manipularii post-recoltă și marketingului strugurilor de masă către un număr cât mai mare de viticultori și alte entități implicate în lanțul valoric, cu scopul de a crește competitivitatea sectorului și de a valorifica întreg potențialul oportunităților existente pe piețele de export, în special Uniunea Europeană.

Proiectul va organiza un atelier informativ privind procedura de aplicare pe data de 7 februarie 2020, orele 11:00 la sediul proiectului APM: str. Alexei Mateevici 87, MD-2009, Chișinău, Republica Moldova. Acest atelier va oferi solicitanților eligibili și interesați posibilitatea de a adresa întrebări

despre acest apel și a primi îndrumări referitor la modul de completare a formularului de aplicare. Solicitanții interesați de acest atelier sunt rugați să confirme participarea la adresa de email: grants@mol-

dovaagro.com până pe 6 februarie 2020.

Pentru pachetul complet al aplicației și verificarea întrebărilor/răspunsurilor accesați acest link - https://drive.google.com/drive/folders/1tJBSQgfwZpYTnESAsLyb8ilut_Rzq9pk

Pentru acest apel de granturi sunt eligibile organizațiile locale,

asociațiile din sector, asociațiile alcătuite din membri (precum cooperativele sau grupurile de producători), prestatorii de servicii în domeniul afacerilor, prestatorii de servicii de consultanță, instituții

educaționale, și organizații non-guvernamentale. În măsura posibilităților activitățile propuse trebuie să țintească o audiență cât mai largă, la nivel regional sau național.

Proiectul APM anticipează acordarea în cadrul acestui Apel de finanțare a aproximativ 800.000.00 MDL. Se estimează că suma acordată pentru fiecare grant va varia

între 300.000.00 și 600.000.00 MDL. În scopul demonstrării angajamentului față de activitate, contribuția solicitantului trebuie să reprezinte cel puțin 20% din valoarea totală a activității.

Conform datelor oficiale, rata înființării plantațiilor noi de struguri de masă a crescut în ultimii ani până la 600-700 ha/an. Ca urmare a creșterii suprafeței plantațiilor în rod, recolta totală de struguri de masă aproape că s-a dublat în perioada 2012-2018, ajungând la 126 de mii de tone în 2018. Inițial, forța motrică a acestei evoluții pozitive a fost creșterea cererii de struguri de masă pe piața rusă. Exporturile către Federația Rusă au crescut de zece ori în perioada 2001-2013, ajungând la 30 de mii de tone sau 75% din volumul exporturilor. Începând cu anul 2013, creșterea exporturilor către Rusia s-a încetinit din cauza scăderii veniturilor populației, însă industria a reușit să găsească piețe alternative pentru volumele deja produse a strugurilor de masă.

Ca parte a Acordului de Asociere și crearea a zonei de comerț liber cu Republica Moldova la sfârșitul anului 2014, Uniunea Europeană a oferit o cotă fără taxe vamale de

10.000 tone pe an, pentru struguri de masă produși în Moldova. Aceasta cotă a fost utilizată în întregime de exportatorii moldoveni de struguri de masă în toți anii următori. Dacă inițial aproape toți strugurii de masă exportați pe piața UE erau destinați României, atunci în ultimii ani exportul de struguri de masă s-a extins în Europa Centrală și de Est, precum Polonia, Letonia, Estonia, Bulgaria și Letonia.

Pentru a fi însă competitiv și a spori exporturile ca volum și ca valoare monetară, producătorii din Moldova trebuie să asigure:

- calitatea strugurilor (ciorchine mai mari și mai uniforme);
- varietăți de struguri de masă apirene populare pe piața UE;
- protecția integrată a culturilor pentru a reduce utilizarea produselor de uz fitosanitar și a reduce nivelul reziduurilor de pesticide și numărul substanțelor active depistate în strugurii comercializați;
- implementarea sistemelor de management al siguranței alimentelor în baza standardelor internaționale, precum GLOBALG.A.P. și GRASP;
- cantități comerciale de struguri produși conform principiilor agriculturii ecologice.

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion Perju susține că, își dorește revitalizarea

ION PERJU: „REPUBLICA MOLDOVA TREBUIE SĂ EXPORTE NU DOAR CEREALE, DAR ȘI CARNE, PRODUSE LACTATE”

sectorului zootehnic, astfel încât Republica Moldova să înceapă să exporte nu doar cereale, dar și produse cu valoarea adăugată sporită cum ar fi carnea și produsele lactate. Potrivit lui, în prezent Republica Moldova importă carne care este crescută în alte țări cu materie primă importată din Moldova. O astfel de situație nu este oportună și trebuie schimbată abordarea în acest domeniu, transmite IPN.

„Astăzi exportăm cereale care

constituie materie primă și importăm produse cu valoare adăugată sporită. Exportăm cereale și importăm carne și produse lactate. Ne propunem ca sectorul zootehnic să fie revitalizat, să nu exportăm cereale, dar să le transformăm în carne și produse lactate și alte produse cu valoare adăugată sporită. Noi importăm carnea care este crescută cu materie primă din Republica Moldova”, a declarat Ion Perju.

De asemenea, ministrul a

afirmat că pentru anul 2020 nu sunt prognozate riscuri în ceea ce privește recoltele și aprovizionarea populației cu produse alimentare. Dar, potrivit lui, depinde foarte mult cum vor fi condițiile climatice.

„Se fac deja unele examinări, spre regret nu sunt cele mai bune prognoze pentru următoarele două, trei săptămâni”, a menționat Ion Perju.

Potrivit lui, în stratul de suprafață a solului umiditatea este foarte

scăzută, iar pe alocuri lipsește.

„Am discutat despre modificările în legislație care ar permite utilizarea la maxim a sistemelor de irigație la scară mică”, a continuat ministrul.

Ion Perju susține că, agricultura nu poate avansa fără un sector de irigații bine dezvoltat. Ministrul dă asigurări că va lua măsurile necesare, astfel ca consumatorul final să nu fie afectat în ceea ce privește produsele strict necesare.

MAI MULT DE JUMĂTATE DIN REGIUNILE VITICOLE MONDIALE AR PUTEA SĂ DISPARĂ DIN CAUZA ÎNCĂLZIRII GLOBALE

Mai mult de jumătate din regiunile viticole actuale ar putea să dispară în condițiile unei încălziri globale cu 2 grade Celsius, conform unui studiu publicat marți în jurnalul științific PNAS, scrie Agerpres.

O echipă de oameni de știință americani și francezi, în special de la Institutul Național de Cercetare în Agricultură, Alimentație și Mediu (INRAE) din Franța, au dezvoltat un model pentru calculul diferitelor stadii de dezvoltare a 11 dintre cele mai comune soiuri de struguri din lume, informațiile obținute fiind apoi combinate cu date rezultate din proiecțiile privind schimbările climatice.

Potrivit rezultatului, 56 de procente din regiunile viticole ar putea să nu mai fie adecvate pentru culturile viticole actuale în cazul unei încălziri cu 2 grade Celsius. Dacă temperaturile vor crește cu 4 grade Celsius, 85 de procente din aceste regiuni ar pu-

tea să nu mai fie adecvate pentru culturile viticole actuale. Acest ultim scenariu este din ce în ce mai des luat în calcul de oamenii de știință.

Alte regiuni, în schimb, ar

deveni favorabile pentru producția de vin.

Deloc surprinzător, regiunile cu o climă deja caldă ar fi cele mai afectate, țările mediteraneene precum Italia sau Spania pierzând

aproximativ 65 de procente din podgorii, cu un câștig teritorial mic (sub 10 procente).

Pe de altă parte, regiunile viticole aflate la latitudini mai ridicate, precum Noua Zeelandă sau nordul

Statelor Unite, ar câștiga terenuri cultivabile, de la 15 procente la 100 de procente, în funcție de soiurile de struguri.

Țările din zonele temperate, precum Franța sau Germania, ar înregistra tot atâtea pierderi ca și câștiguri (în jur de 20 de procente).

Cercetătorii au subliniat că pierderile ar putea fi atenuate prin modificarea soiurilor de struguri. Astfel de schimbări ar putea reduce pierderea suprafețelor propice culturilor viticole de la 56 de procente la 24 de procente în cazul încălzirii cu 2 grade Celsius și de la 85 de procente la 58 de procente în cazul unui scenariu de 4 grade Celsius.

Soiurile târzii și care tolerează mai bine căldura s-ar putea dezvolta astfel mult mai bine în regiunile viticole actuale, în timp ce soiurile timpurii, s-ar putea răspândi în regiuni noi, mai nordice.

Astfel de schimbări antrenează „provocări complexe, însă nu insurmontabile”, estimează autorii studiului.

PREMIERUL ION CHICU A CONVOCAT O ȘEDINȚĂ PENTRU EXAMINAREA PROBLEMELOR ÎN SECTORUL ZOOTEHNIC

Premierul Ion Chicu a convocat, pe 21 ianuarie curent, o ședință pentru examinarea problemelor în sectorul zootehnic. La ședință au participat miniștrii Usatîi și Perju, secretarii de stat Nistorică, Noroc și Drăgălin, reprezentanți ai asociațiilor de specialitate și producători autohtoni.

La începutul ședinței, dl. Chicu a menționat că se propune discutarea celor mai mari provocări care le confruntă sectorul zootehnic național, care au fost colectate în cadrul reuniunii cu businessul, organizate de Guvern în luna decembrie 2019.

Ministrul Perju a vorbit despre impactul cotei TVA de 20% asupra dezvoltării afacerilor în zootehnie, despre dificultățile care le confruntă producătorii noștri la exportul produselor, precum și a subliniat

pierderile sectorului din cauza lipsei infrastructurii de certificare a producției de origine animalieră. În prezent, în UE pot fi exportate doar mierea și praful de ouă din categoria acestor produse.

Ministrul Usatîi a informat despre progresul în procesul de acreditare a laboratoarelor capabi-

le să testeze produsele de origine animalieră, care vor oferi producătorilor autohtoni certificate pentru exportul pe piața de desfacere europeană.

Reprezentanții sectorului zootehnic au solicitat susținerea Guvernului în promovarea exportului, asistență financiară în monitoriza-

rea lanțului de trasabilitate a calității produselor și identificarea unor măsuri de protejare a pieței interne. Totodată, a fost accentuată necesitatea avansării încheierii Acordului de Liber Schimb cu China.

Secretarul de Stat, dl. Noroc a prezentat informația despre procesul de administrare al cotei TVA pe tot lanțul de producere și a expus opinia că procesul de administrare poate fi considerabil îmbunătățit, fapt care va avea un impact pozitiv la gestionarea afacerilor. Pe platforma Ministerului Finanțelor a fost constituit un grup de lucru, condus de vicepremierul Serghei Pușcuța, care, în comun cu reprezentanții asociațiilor și a oamenilor de afaceri din domeniul zootehnic, vor examina problemele de ordin fiscal ale sectorului și vor identifica soluții.

În finalul ședinței, prim-ministrul a solicitat avansarea rapidă în

procesul de acreditare a laboratoarelor de încercări a produselor de origine animalieră și a îndemnat reprezentanții asociațiilor și producătorii să se implice în activitatea grupului de lucru. Totodată, Ministerului Finanțelor i-a cerut să identifice mijloace financiare pentru monitorizarea calității produselor de origine animalieră, pe tot lanțul valoric.

„Sunt sigur că pot fi identificate modalități de administrare fiscală capabile să crească competitivitatea sectorului zootehnic autohton. Rog să vă implicați activ în elaborarea propunerilor pentru politica fiscală și să țineți cont că acestea trebuie să fie definitivitate și puse în aplicare începând cu 1 ianuarie 2021. Într-un timp, vom găsi măsuri pe termen scurt care vor susține producătorii autohtoni”, a menționat șeful Executivului.

LA IALOVENI A AVUT LOC ȘEDINȚA CONSILIULUI REGIONAL PENTRU DEZVOLTARE CENTRU

Membrii Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Centru de legislatura a IV-a s-au reunit în cadrul primei ședințe ordinare. În deschiderea ședinței, Dorin Andros, Secretar de stat în cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) a declarat că atât ministerul, cât și ADR Centru se angajează să susțină implicarea tuturor membrilor Consiliului în procesul de realizare a politicii de dezvoltare regională. Oficialul a menționat că, în acest an, urmează să fie anunțat un nou concurs de selectare a proiectelor de dezvoltare regională cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Secretarul de stat a subliniat că MADRM pledează pentru transparența alocării mijloacelor financiare din FNDR, și încurajează membrii CRD Centru să participe activ și responsabil în tot procesul de realizare a politicii de dezvoltare regională pentru implementarea cu succes a proiectelor regionale prin care vor fi ameliorate condițiile de trai ale cetățenilor Regiunii Centru.

Ion Perju, Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, prezent la eveniment, a ținut să felicite noii membri ai CRD Centru și să le ureze succes în activitatea pe care o desfășoară. Tot aici, reprezentantul MADRM a dat asigurări că în cele ce urmează vor beneficia de tot suportul

necesar pentru buna funcționare a Consiliului nou creat și a îndemnat membrii CRD să se angajeze plener în activitatea de consilier regional pentru ca prin eforturi comune să fie atinse cât mai multe ținte propuse la început de mandat.

La întrunire au participat 31 din 39 de membri ai CRD Centru, care au susținut cu majoritatea de voturi propunerea dlui ministru, Ion Perju, de a desemna la funcția de Președinte al CRD Centru pe dl Ghenadi Mitriuc, președinte al raionului Ungheni. În calitate de vicepreședinte al CRD Centru a fost ales președintele raionului Hîncești, Levinschi Iurie. Reprezentantă a CRD Centru în cadrul Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR), din

sfera sectorului privat, a fost desemnată Comendant Angela, manager a SRL ComenAngels Șoldănești.

La ședința de astăzi au mai participat Igor Malai, șeful Direcției politice de dezvoltare regională a MADRM, Petru Veverița, șeful Unității consiliere politice în dezvoltare regională în cadrul GIZ Moldova, specialiști din cadrul ADR Centru,

consultanți regionali GIZ Moldova, dar și alte persoane interesate din regiune.

Noii membri ai Consiliului au luat act de rolul și atribuțiile CRD Centru în realizarea obiectivelor de dezvoltare regională, precum și de atribuțiile și activitatea curentă a ADR Centru, instituție ce realizează obiectivele regionale și naționale de dezvoltare regională în regiunea centrală a Republicii Moldova.

Viorel Jordan, directorul ADR Centru, a informat membrii Consiliului despre realizările ADR Centru

din anul 2019 și despre activitățile planificate de instituție pentru anul curent. Astfel, au fost nominalizate toate reușitele care au fost atinse de echipa agenției la capitolul de implementare a proiectelor de dezvoltare regională, programare regională și cooperare externă, organizare evenimente și promovarea regiunii, schimb de experiență etc.

De asemenea, a fost specificat faptul că, în 2019, ADR Centru a realizat proiecte de dezvoltare regională și a organizat evenimente al căror principal obiectiv a fost implementarea politicii de dezvoltare regională și identificarea surselor financiare pentru proiectele regionale care se află în lista de așteptare. Valoarea totală a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Centru se cifrează la circa 80 milioane lei, din care 64 milioane lei valorificați din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), iar restul din surse externe. Totodată, membrii CRD Centru au fost informați că, în anul 2019, ADR Centru a implementat 22 de proiecte regionale, care vor continua și în anul curent.

Astfel, membrii CRD au audiat Raportul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională (SDR) Centru și activității ADR Centru în anul 2019, și au aprobat cu unanimitate de voturi, Planul de implementare a SDR Centru și activitatea operațională a Agenției pentru anul 2020.

La finalul evenimentului, Petru Veverița, șeful Unității consiliere politice în dezvoltare regională în cadrul GIZ Moldova, le-a vorbit noilor membri ai CRD Centru despre asistența acordată de proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” în procesul de implementare a politicii de dezvoltare regională în Republica Moldova.

ANSA INTERZICE IMPORTUL DE PĂSĂRI ȘI SUBPRODUSE DE LA ACESTE PROVENITE DIN REGIUNEA VINIȚA, UCRAINA

În rezultatul apariției unui focar de gripă aviară înalt patogenă (tipul A subtipul H5) în regiunea Vinița, Ucraina, ANSA restricționează temporar importul păsărilor de curte, a păsărilor ținute în captivitate sau a altor păsări, precum și al produselor și subproduselor obținute de la acestea, provenite din regiunea Vinița, Ucraina.

În baza Ordinul nr. 29 din 24 ianuarie 2020 Cu privire

la aplicarea măsurilor speciale de protecție împotriva introducerii și răspândirii gripei aviare pe teritoriul Republicii Moldova, începând cu data de 24.01.2020 nu vor fi admise pentru import mărfurile specificate provenite din regiunea Vinița, Ucraina.

Astfel, agenții economici importatori vor depune o cerere referitoare la intenția de import a mărfurilor specificate în pct. 1 al prezentului Ordin, nu mai târziu cu 5 zile

lucrătoare la ghișeu unic ANSA (ghiseu@ansa.gov.md) pentru analiza situației epizootice.

Aproape 108,7 mii de păsări de la două întreprinderi din regiunea Vinița, Ucraina au fost sacrificate după ce a fost depistat un focar de gripă aviară. Despre aceasta a comunicat Serviciul de Stat pentru Alimentație și Băuturi din regiunea Vinița, scrie Agroportal.ua.

Astfel, 108,14 mii de

capete de la întreprinderea individuală „Hutor” și altele 544 de păsări de la SRL „Nemirov-Podolye” au fost sacrificate.

„La 24 ianuarie, s-a finalizat dezinfectarea unei camere în care au fost ținute păsările și s-au început lucrările de curățare și dezinfectare a altora”.

În plus, 15 grupuri de lucru au efectuat controale în sectorul individual. Alte cazuri nu au fost depistate.

Premierul Ion Chicu susține că Republica Moldova a ajuns la situația în care din țară agricolă a ajuns țară importatoare de produse agricole. Șeful cabinetului de miniștri cataloghează această situație drept gravă și susține că trebuie întreprinse acțiuni ce ar dezvolta acest domeniu, inclusiv de a subvenționa corespunzător sectorul.

ION CHICU: REPUBLICA MOLDOVA A AJUNS ȚARĂ IMPORTATOARE DE PRODUSE AGRICOLE

Premierul spune că a solicitat colegilor din Guvern să facă o analiză a primelor zece poziții de produse alimentare pe care Republica Moldova le importă și concluzia este că țara importă produse elementare în sumă de două miliarde de lei. „Aceasta este o situație pe care trebuie să o gestionăm și să schimbăm lucrurile”, a declarat Ion Chicu în cadrul emisiunii „Moldova în direct” de la postul public de televiziune Moldova 1.

Potrivit lui, statul nu stabilește prețurile nici pentru produsele alimentare, nici pentru alt gen de produse, cu excepția celor care sunt reglementate de Agenția Națională de

Reglementare în Energetică. „Noi am creat în cadrul Guvernului acum un grup de lucru de monitorizare a evoluției prețurilor. Acolo unde vom vedea că prețurile se majorează neîntemeiat, vom interveni. Instrumentul aflat în arsenalul statului este Consiliul de Concurență, ca să vedem dacă nu a fost vreoa acțiune concertată, dar în alte cazuri – este economie de piață, agenții economici stabilesc prețurile în funcție de cerere, ofertă și costuri. Noi trebuie să facem așa încât pe piața noastră să fie ofertă suficientă, să nu fie create deficite artificiale. Anume cu aceasta se va ocupa această comisie”, a afirmat prim-ministrul.

În ceea ce privește majorarea prețurilor pentru călătoriile cu transportul interurban, Ion Chicu spune că solicitările de majorare sunt înaintate de către transportatori de ani la rând și că aceștia au adus argumente de ce tariful trebuie să crească. „Ei au venit cu argumente și au arătat cât trebuie să fie tariful. Au venit cu solicitare de majorare de până la 90 de bani per kilometru, partea Guvernului a discutat cu ei, am argumentat și majorarea a fost cu 12 bani, de la 48 la 60 de bani pentru prima categorie”, a explicat premierul. Potrivit lui, transportatorii amenințau cu greve și suspendarea activității.

MINISTRUL ION PERJU S-A ÎNTÂLNIT CU PROCESATORII DE FRUCTE ȘI LEGUME

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU, a avut o întrevedere de lucru cu membrii Asociației producătorilor de conserve „Speranța Con”, procesatori de fructe și legume.

Membrii asociației au solicitat întrevederea cu ministrul pentru a puncta problemele cu care se confruntă și a solicita suportul statului în identificarea soluțiilor.

Astfel, producătorii de conserve au vorbit despre necesitatea modificării condițiilor și primelor la asigurarea obiectelor industriale periculoase, au menționat că

întâmpină dificultăți la exportul producției procesate, că își doresc acces sporit în rețelele comerciale din țară și vor soluționarea cotei TVA

În cadrul dialogului cu ministrul Ion PERJU, producătorii și-au expus opiniile referitor la potențiale soluții și suport necesar.

După schimbul de informații și opinii, ministrul a precizat că fiecare solicitare punctată va fi discutată cu membrii Guvernului și colegii din instituțiile responsabile de cerințele înaintate pentru a fi analizate toate posibilitățile legale și a identifica soluțiile optime.

AGENȚIA MOLDSILVA ARE UN NOU DIRECTOR

Dumitru Cojocaru a fost numit în funcția de director al Agenției „Moldsilva”, desemnat în urma unui concurs organizat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. Acesta a fost prezentat colectivului agenției pe 24 ianuarie curent, în cadrul unei ședințe, la care a participat ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU.

„Noul director desemnat are o experiență de muncă

în domeniul administrării fondului forestier și administrației publice, de peste 35 de ani, deține capacități

în domeniul managementului forestier, management financiar, precum și este un bun coordonator al activită-

ții organizațiilor. Domnule director, mult succes și realizări peotriva așteptărilor cetățenilor”, a subliniat ministrul Ion PERJU, în cadrul ședinței de prezentare a noului directorului.

Dumitru Cojocaru a mulțumit pentru apreciere și a dat asigurări că va depune maxim efort pentru a îmbunătăți starea activităților întreprinse în păduri, a terenurilor degradate, a perdele forestiere de protecție a terenurilor agricole, a scoate în evidență prioritățile

ce țin de sectorul forestier și a întreprinde acțiuni concrete în acest sens.

Noul director a absolvit Institutul Silvico-tehnic din orașul Voronej, Federația Rusă în anul 1980, apoi în 1996 a fost instruit la Școala superioară de management din orașul Celle, Germania, este licențiat în drept economic. Pe parcursul anilor a deținut mai multe funcții, acumulând o experiență de muncă în domeniu de peste treizeci și cinci de ani. Anterior, a

deținut funcții în domeniului turismului și serviciilor hoteliere, administrației publice centrale și locale și administrării fondului forestier de stat.

După prezentările de rigoare, ministrul a făcut un schimb de informații și opinii cu angajații Moldsilva despre principalele probleme din sector, despre potențialul suport necesar pentru redresarea situației în domeniu, precum și despre acțiunile principale ce vor îmbunătăți imaginea instituției.

ÎN PORTUL GIURGIULEȘTI VA FI DESCHIS UN TERMINAL PENTRU TRANSPORTUL VINULUI ÎN VRAC

Prim-ministrul Ion Chicu a întreprins recent o vizită de lucru la Portul Internațional Liber Giurgiulești (PILG). Șeful Executivului a fost însoțit de un grup de responsabili de la Cancelaria de Stat și MEI.

În debutul ședinței, premierul a mulțumit responsabililor companiei gestionare pentru acceptarea întâlnirii și a menționat: „Vrem să cunoaștem cum decurg activitățile Dvs. și cum Guvernul poate susține dezvoltarea și creșterea acestei afaceri».

Mathias von Tucher, directorul general al Danube Logistics Holding, a făcut o scurtă prezentare a portului la etapa actuală, atât ca structură, cât și ca date operaționale.

65% din acțiunile portului sunt în proprietatea BERD și 35% - a Danube Logistics Holding. În port activează peste 470 de angajați și în infrastructură au fost investite cca 70 milioane de dolari.

În anul 2019 prin Portul Giur-

gielești au fost transportate peste un milion de tone de mărfuri, dintre care 57% s-au exportat și 42% au fost importate. 72% din importuri au fost din UE, cu precădere din România. În 2019, prin PILG s-au exportat produse în 44 de țări, majoritatea, 44% din mărfuri și produse – spre UE.

În perspectiva apropiată, în PILG va fi pus în funcțiune un terminal pentru transportul vinului în vrac,

care va impulsiona exportul de vinuri și va lărgi geografia exporturilor de vinuri.

Managementul PILG a listat un șir de probleme, pentru soluționarea cărora are nevoie de susținerea Guvernului. Au fost discutate inclusiv aspecte care pot compromite intențiile investiționale și genera condiții de competiție neloială.

A fost evidențiată necesitatea realizării activităților de mentinere

a navigabilității fluviale pe râul Prut, acțiuni care astăzi le execută gestionarii PILG. Managementul Portului a menționat și problema unor abordări învechite și conflictuale ce împiedică desfășurarea activităților operaționale și procesul investițional.

Un alt subiect discutat a fost necesitatea consolidării infrastructurii CFM în cadrul PILG, prin detașarea locomotivelor, vagoanelor și darea în exploatare a liniei feroviare „Cahul-Giurgiulești”.

Prim-ministrul Ion Chicu a so-

licitat reprezentanților MEI să examineze fiecare subiect, să prezinte informație și soluții pentru dezvoltarea sustenabilă a activităților portuare într-o manieră legală cu respectarea obligatorie a cerințelor de protecție a mediului.

După ședință, premierul, însoțit de managementul PILG, a vizitat un șir de întreprinderi care își desfășoară activitatea în cadrul Portului și s-a informat despre investițiile realizate în infrastructura existentă și planurile de dezvoltare a acesteia.

VOR FI MAJORATE COTELE DE EXPORT ÎN UE PENTRU STRUGURII, PRUNELE ȘI CIREȘELE MOLDOVENEȘTI

Vor fi majorate cotele de export în UE pentru strugurii de masă, prunele și cireșele moldovenești. Comisia parlamentară politică externă și integrare europeană a aprobat, în ședința din 22 ianuarie curent, avizul consultativ privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Deciziei Comitetului de asociere în Configurația Comerț Republica Moldova - Uniunea Europeană de actualizare a anexei XV la Acordul de Asociere, semnat la Bruxelles, la 27 iunie 2014.

Agricultorii din Republica Moldova vor putea exporta în UE cantități mai mari de

struguri, prune și cireșe, fără a achita taxe vamale. Țara noastră va beneficia de cote tarifare suplimentare, cu o majorare de 50% față de volumul actual pentru struguri și prune și o nouă cotă fără taxe vamale pentru cireșe - de 2 000 tone.

Totodată, vor fi majorate volumele de declanșare pentru grâu, orz, porumb și cereale prelucrate, precum și cota la alcoolul etilic.

La rândul său, Republica Moldova va majora treptat volumul contingentelor tarifare pentru mărfurile originare din UE în cazul lactatelor de porc și de pasăre, produselor lactate și zahărului.

UN GRUP DE TINERI A OBȚINUT BREVETA PENTRU PROCEDEUL DE OBȚINERE A IAURTULUI FUNCȚIONAL DIN LAPTE DE CAPRĂ

Tineri, talenți, dornici de noi cuceriri - astfel ar putea fi caracterizați echipa cercetătorilor de la Facultatea Tehnologie Alimentare, UTM și Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologie Alimentare din Chișinău. Constituită în cadrul proiectului de cercetare InoBioProd „Produs inovativ din lapte de capră cu proprietăți biologice sporite”, echipa coordonată de Cristina Popovici își propune să răspundă provocărilor științei și după finalizarea cu succes a proiectului respectiv, scrie diez.md.

La începutul anului curent, tinerii cercetători au obținut hotărârea pozitivă a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova privind acordarea brevetului de invenție cu genericul „Procedeu de obținere a iaurtului funcțional din lapte de capră”.

Invenția se referă la industria laptelui, în special la fabricarea produselor lactate fermentate, și anume la procedeu de obținere a iaurtului funcțional din lapte de capră. Procedeu, conform invenției, include normalizarea laptelui de capră integral cu lapte de capră degresat, pasteurizarea

acestui, răcirea, introducerea mamei de bacterii lactice, fermentarea până la formarea coagulului, răcirea, introducerea CO₂ - extractului de tomate, amestecarea și răcirea cu ambalarea ulterioară a produsului finit. Autorii invenției sunt Anatolii Cartășev, Olga Migalatiev, Nina Bogdan, Cristina Popovici, Roman Golubi, Irina Grumeza, Vavil Caragia, Ghenadii Coev.

Rezultatele științifice ale cooperării tinerilor cercetători sunt apreciate și susținute la nivel internațional de diferite instituții de învățământ superior:

- Universitatea „Angel Kanchev” din Ruse (Bulgaria);
- Universitatea Națională de Tehnologie Alimentare din Kiev (Ucraina);
- Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați (România);
- Universitatea Transilvania din Brașov (România);
- Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași (România).

Totodată, echipa a obținut o serie de medalii și diplome de participare la diferite saloane și expoziții internaționale de invenție, rezultatele sale științifice fiind publicate în revistele internaționale Ukrainian Food Journal, Journal of EcoAgriTourism. În următoarele luni, tinerii cercetători preconizează să participe cu prezentări orale la conferințele internaționale „New trends on Sensing-Monitoring-Telediagnosis for Life Science” și „Agriculture for Life, Life for Agriculture”, organizate de Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București și, respectiv, de Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, scrie site-ul UTM.

ÎN 2019, EXPORTURILE DE VIN DIN MOLDOVA AU ATINS CEL MAI ÎNALT NIVEL DIN ULTIMII 5 ANI

Produsul mândriei naționale, Vinul Moldovei a încheiat anul pe un trend ascendent, înregistrând valoarea maximă a exporturilor din ultimii 5 ani.

Pe parcursul anului 2019, atât volumul exporturilor de vinuri moldovenești, cât și valoarea acestora au fost la cel mai înalt nivel înregistrat din 2014 până în prezent. Cifrele în creștere au fost atinse datorită eforturilor constante depuse de producătorii vinicoli, cu suportul Oficiului Național al Viei și Vinului (ONVV), instituție care contribuie la reglementarea și dezvoltarea domeniului.

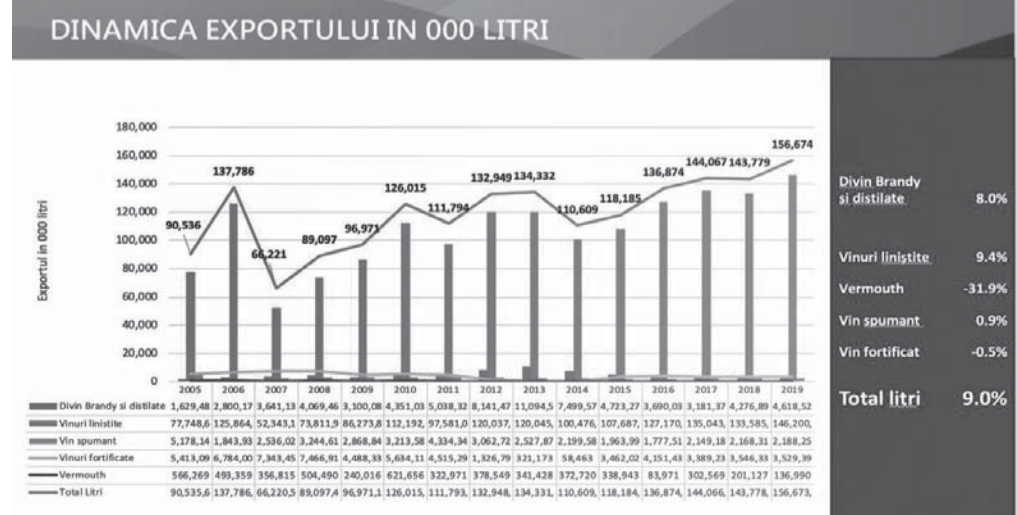
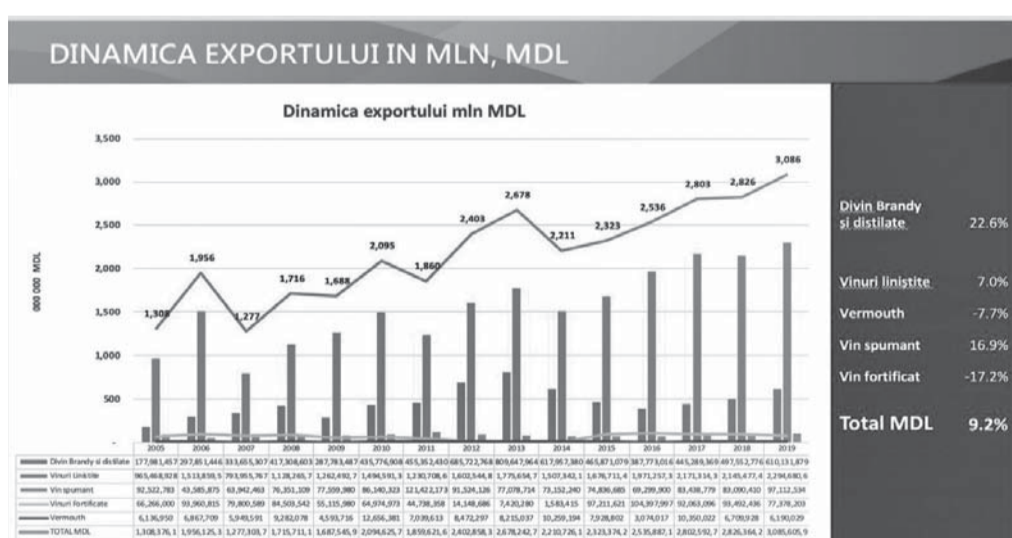
Astfel, în 2019 Republica Moldova a exportat 156.674 milioane litri de vin, în creștere cu 9% (sau cu 12.607 milioane litri) față de anul trecut. Din totalul volumului exportat, vinurile liniștite

dețin o cotă de 94%, divinurile și distilatele - 3%, vinurile fortificate - 2%, iar spumantele - 1%.

Țara noastră a exportat vin în 67 de țări ale lumii, în sumă de 3.086 mil. lei, cu 9,2% (sau cu 0,26 milioane) mai mult decât în anul 2018. Vinurile liniștite au generat 74% din totalul veniturilor, divinurile - 20%, iar spumantele și vinurile fortificate - câte 3%.

Oficiul Național al Viei și Vinului promovează și susține în mod prioritar exportul de vinuri îmbuteliat. Astfel, în 2019 volumul vinurilor pe piețele continentului european și asiatic au înregistrat o creștere constantă. Pe parcursul anului 2019, România continuă să fie o piață strategică și se află în fruntea clasamentului țărilor care importă Vinul Moldovei, atât după volumul exporturilor, cât și în funcție de veniturile generate.

Exporturile de vin în vrac au înregistrat, de

asemenea, o creștere semnificativă în anul 2019 și au ajuns la 108.002 milioane de litri. Principala destinație a exporturilor de vin în vrac rămâne a fi Belarus, piață pe care deține 43% din total cantității de litri de vin în vrac exportați și 39% din totalul veniturilor acumulate.

Cifrele arată că în top 10 țări în care Moldova a exportat cel mai mult vin în vrac se regăsc Belarus, Georgia, Federația Rusă, Marea Britanie, Cehia, România, Germania, Ucraina, China, Italia.

Țară	Cota, %	Cantitatea, milioane litri
5. Cehia	11,5 %	5.061.514
6. Ucraina	5,9 %	2.602.415
7. Belarus	5,9 %	2.599.160
8. Kazakhstan	3,8 %	1.678.706
9. Canada	3,4 %	1.483.504
10. SUA	2,0 %	863.584

Creșterile volumelor vinului în vrac pentru export se datorează faptului că recolta de struguri a fost una peste media anuală.

În anul 2019 vinurile moldovenești au ajuns în 67 de țări ale lumii, unele dintre ele fiind cucerite în premieră: Afganistan, Siria, Togo, Guam. Totodată, după o pauză de câțiva ani, Vinul Moldovei a ajuns din nou pe masa consumatorilor din Australia, Norvegia și Libia.

Țară	Cota, %	Cantitatea, milioane litri
1. România	13,8 %	6.070.759
2. Polonia	12,8 %	5.631.339
3. Federația Rusă	12,7 %	5.605.169
4. China	11,9 %	5.235.885

VA FI FACILITATĂ CONSTITUIREA ȘI FUNCȚIONAREA GRUPURILOR ȘI ASOCIAȚIILOR PRODUCĂTORILOR AGRICOLI

Comisia mediu și dezvoltare regională a Parlamentului a avizat pozitiv, în ședința din 22 ianuarie curent, proiectul de modificare a Legii privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora.

Un aspect important al modificărilor ține de excluderea unor prevederi nejustificate privind actele de constituire a grupurilor de producători cum ar fi autentificarea notarială a acestora. Totodată, se propune excluderea situațiilor în care un singur producător agricol putea fi membru a mai multor grupuri de producători.

S-a definit detaliat noțiunea "valoarea producției comercializate", cu specificarea faptului că în calcul se ia doar producția aferentă produsului sau grupului de produse pentru care grupul de producători a fost recunoscut.

Totodată în proiect sunt structurate clar toate grupurile de produse pentru care producătorii agricoli se pot asocia.

Se propune ca grupurile să poată fi constituite, inclusiv, pentru comercializarea producției agricole a membrilor și

promovarea tehnologiilor de cultivare și a practicilor care nu dăunează mediului înconjurător.

De asemenea, sunt incluse prevederi noi despre obligațiile membrilor grupurilor care se referă la angajamentul lor de a achita contribuțiile financiare necesare pentru finanțarea grupului de producători, asumarea riscurilor asociate în rezultatul acordării sprijinului financiar.

Au fost completate atribuțiile Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, una dintre care fiind aplicarea sancțiunilor grupurilor de producători care nu respectă planul de recunoaștere însă au beneficiat de sprijin financiar din partea statului.

Asociațiile grupurilor de producători agricoli pot fi constituite de cel puțin două grupuri.

UNIUNEA EUROPEANĂ A LANSAT, LA CAHUL, PROGRAMUL „EU4MOLDOVA: REGIUNI-CHEIE”

Uniunea Europeană (UE) a lansat, pe 17 ianuarie 2020, la Cahul, un nou program de susținere a dezvoltării socio-economice a regiunilor Republicii Moldova: „EU4Moldova: Regiuni-cheie”. Dintr-un buget total de 23,3 mln de euro, UE investește 22,8 mln pentru a stimula dezvoltarea economică inteligentă, incluzivă și durabilă în regiunile Cahul și Ungheni.

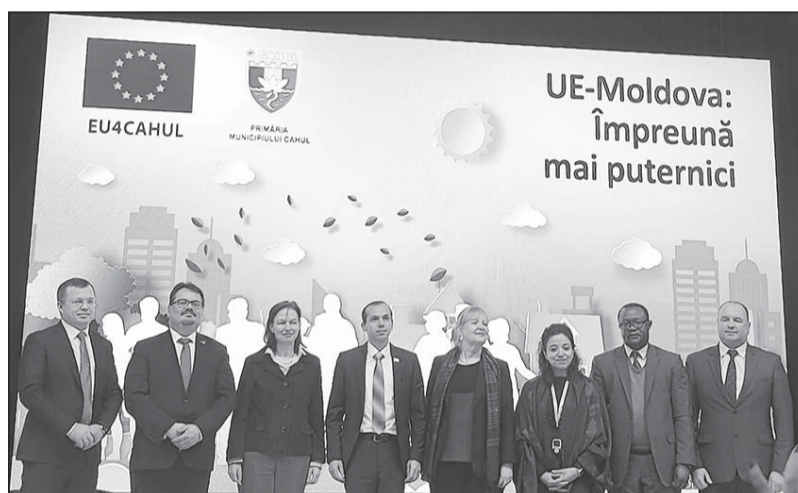
Inițiativa EU4Cahul va implica, în perioada 2019-2025, municipiul Cahul și localitățile învecinate din raion. Aceasta are menirea de a dezvolta serviciile publice și a preveni schimbările climatice prin valorificarea inovațiilor.

„Municipiul Cahul are nevoie de susținere pentru dezvoltarea sa multilaterală. Vreau să mulțumesc UE și statelor-membre pentru selectarea

localității și regiunii noastre ca zonă pilot pentru această asistență. Știm care sunt prioritățile noastre, avem proiecte pregătite și dorim să asigurăm partenerii noștri de responsabilitate, transparența și integritatea în implementarea acestui program”, a menționat Nicolae Dandiș, primarul municipiului Cahul.

„Programul „Regiuni-cheie” a UE este inițiativa pilot care vă sprijină pe dumneavoastră în realizarea schimbărilor pozitive în comunități, în crearea împreună a altor inițiative finanțate de UE și alte proiecte. Acesta este motivul pentru care veți vedea în viitor sloganul „UE pentru Cahul”, pentru toate proiectele finanțate de UE în zona Cahul”, a declarat ambasadorul UE în Moldova, Peter Michalko.

Programul „EU4Moldova: regiuni-cheie” susține consolidarea coeziunii

economice, teritoriale și sociale în Republica Moldova, prin facilitarea creșterii social-economice locale incluzive și durabile și îmbunătățirea standardelor de viață ale cetățenilor

din cele două regiuni cheie: municipiile Ungheni și Cahul și localitățile învecinate.

Programul va susține cele două regiuni prin: eficientizarea guvernării

- îmbunătățirea calității serviciilor și infrastructurii necesare; stimularea sectorului privat - sporirea investițiilor, îmbunătățirea economiei locale și crearea locurilor de muncă; încurajarea democrației participative - implicarea cetățenilor în procesele de guvernare democratică și consolidarea capacității acestora de a-și revendica drepturile.

Partenerii proiectului sunt Delegația UE în R. Moldova, UNICEF, ministerele Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Finanțelor, Economiei și Infrastructurii, Cancelaria de Stat, autoritățile publice centrale și locale din regiunile-cheie Ungheni și Cahul, grupuri și organizații ale societății civile, sectorul privat și asociații de afaceri, alte structuri, precum și cetățenii.

Evenimentul de lansare a programului „EU4Moldova: Regiuni-cheie” a inclus mai multe activități culturale-artistice, cu participarea tinerilor și elevilor din Cahul, artiștilor cahuleni și originari din această localitate.

LABORATORUL DE HIDROAMELORAȚII AL UNIVERSITĂȚII AGRARE DE STAT DIN MOLDOVA, MODERNIZAT CU SUPORTUL USAID, A FOST REDESCHIS

Un laborator modern de hidroameliorații, dotat cu suportul proiectului USAID Agricultura Performantă în Moldova, a fost inaugurat, pe 21 ianuarie curent, la Universitatea Agrară de Stat din Moldova (UASM). După mai bine de 20 de ani, circa 150 de studenți, masteranzi și doctoranzi vor studia și vor efectua cercetări privind agricultura irigată, hidrologie, ingineria mediului, automatizarea stațiilor de pompare etc.

Laboratorul modernizat dispune de echipamente specifice în valoare de circa 2.5 milioane de lei, cum ar fi echipament de sudare a conductelor, echipament IT cu softuri specializate pentru proiectarea sistemelor de irigare, testarea calității apei și solului, automatizarea și controlul proceselor de irigare etc. Baza modernă de laborator, precum și resursele didactice inovative elaborate vor fi utilizate pentru inițierea proiectelor de cercetare în domeniu, dar și pentru desfășurarea cursurilor de scurtă durată de instruire a fermierilor ce țin de agricultura irigată sau a cursurilor pentru perfecționarea specialiștilor care deja

activează în sector.

Noua infrastructură permite Universității Agrare de Stat să pregătească specialiști înalt calificați pentru activități reale din sectorul privat, sporind șansele de angajare a acestora.

Scott Hocklander, șeful misiunii USAID în Moldova, a menționat în cadrul evenimentului de inaugurare că noul laborator va permite susținerea golumii de specialiști înalt calificați în agricultura irigată, care

reprezintă un factor important în tranziția spre agricultura performantă, susținută de USAID.

Mihai Machedon, secretar de stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a declarat că specialiștii de irigare sunt tot mai solicitați, deoarece irigare devine indispensabilă pentru agricultura din Moldova, afectată de schimbările climatice. În acest context secretarul MADRM a încurajat tinerii să studieze această

vor asigura gestionarea eficientă a infrastructurii de irigare și a resurselor de apă. Totodată, șeful misiunii USAID a accentuat că specialiștii pregătiți și forța de muncă calificată

specialitate, care oferă multiple perspective de angajare.

Totodată, rectorul UASM Liviu Volconovici a apreciat suportul USAID în dotarea instituției și dezvoltarea

programelor de studiu conform necesităților sectorului privat.

Conform datelor oficiale, actualmente în Republica Moldova sunt 78 de sisteme de irigare, construite în perioada sovietică. Dintre acestea doar 10 sisteme de irigare au fost reabilitate în perioada anilor 2010-2015, cu fondurile Guvernului SUA în cadrul Programului Compact. Celelalte, 68 de sisteme de irigare, sunt parțial funcționale sau nefuncționale. Cele 78 de sisteme de irigare au asigurat în 2019 irigarea a 10 la sută din terenurile agricole din Republica Moldova.

UASM este unica instituție de învățământ agricol superior universitar din Republica Moldova, unde studiază circa 4000 de studenți. Deși numărul studenților este în descreștere în ultimii ani, echipamentele performante și resursele didactice inovative contribuie la îmbunătățirea calității studiilor oferite și vor atrage noi tineri să studieze domeniile agricole. Dotarea laboratorului hidroameliorații de către proiectul USAID/APM se încadrează strategia de modernizare a sectorului agricol de valoare înaltă din Moldova.

MOLDOVA ȘI UCRAINA AU DEVENIT LIDERI AL RITMULUI DE CREȘTERE A PREȚURILOR MĂRULUI - RADIOGRAFIA PIEȚEI PENTRU A 4-A SĂPTĂMÂNĂ A LUI 2020

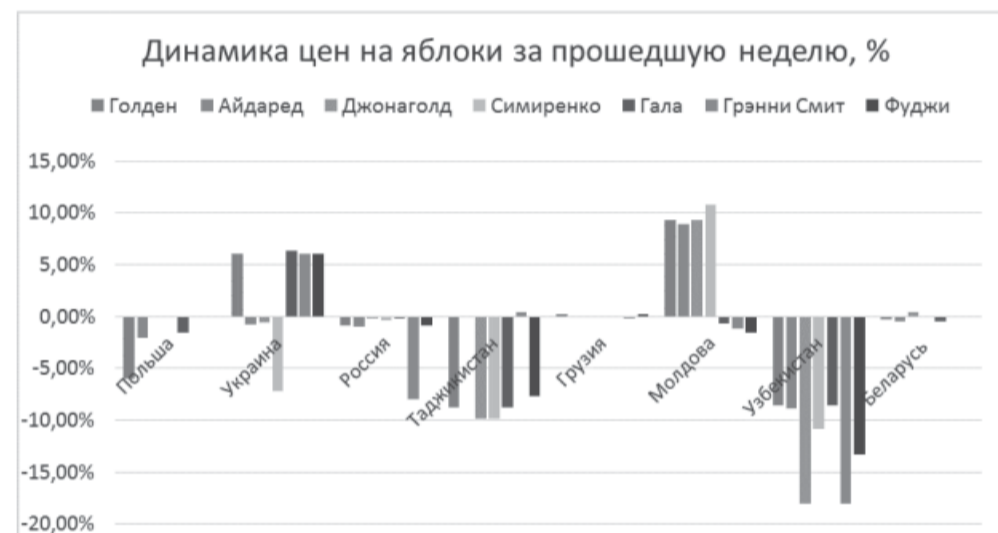
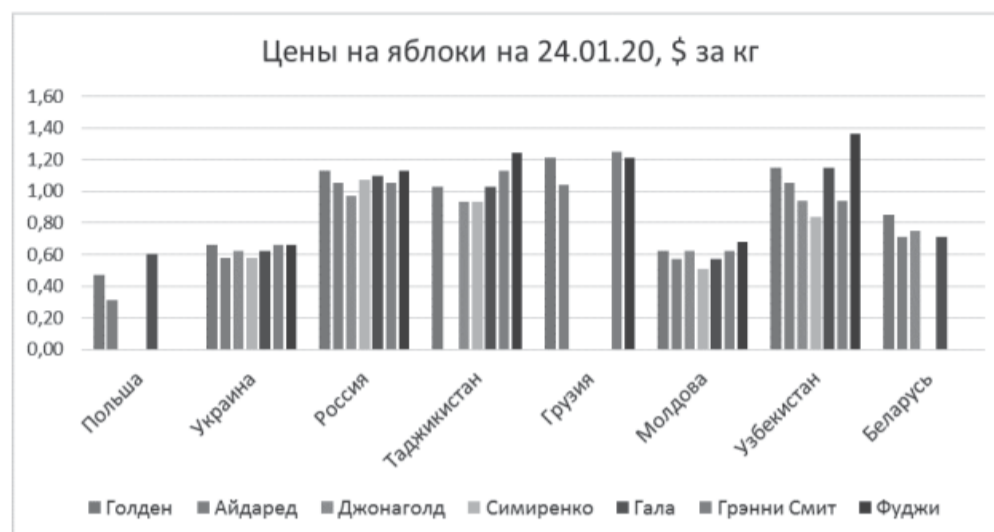
cerere aproape peste tot, deși țările au fost divizate în ceea ce privește tendințele la alte soiuri. Soiurile de mere „Gala”, „Granny Smith” și „Fuji” au crescut treptat în preț în Ucraina, în timp ce în Moldova s-au scumpit soiurile care erau în cerere în principal pe piața rusă și anume „Idared”, „Jonagold” și „Renet Simirenko”.

O schimbare drastică a situației prețurilor pe piața mărului din Polonia a fost remarcată de specialiștii proiectului până la sfârșitul săptămânii de raportare. După o recentă încercare de a revizui în creștere în mod semnificativ prețurile de vânzare pentru principalele soiuri de mere, ritmul comerțului a început să încetinească. După ce au evaluat situația, chiar de la începutul săptămânii trecute, producătorii polonezi au

În ciuda strategiei de vânzare adoptată de principalii producători de mere în actualul sezon, prima lună din a doua parte a sezonului a confirmat toate prognozele preliminare ale analiștilor cu privire la volumul producției și la parametrii de calitate ai merelor recoltate în 2019. Participanții pe piață din principalele țări producătoare de mere din regiunea de monitorizare a proiectului EastFruit au primit din ce în ce mai multe informații despre finalizarea completă a vânzării loturilor de producție existente.

De-a lungul perioadei de raportare, analiștii de proiect au observat creșteri ale prețului în segmentul mărului de calitate în Ucraina și Moldova. În ciuda faptului că prețurile nu s-au schimbat atât de semnificativ, experții de pe piață au ajuns tot mai mult la un consens că tendințele nu vor decât să se consolideze. În ceea ce privește anumite soiuri, cele două țări menționate mai sus au continuat să-și demonstreze clar vectorii comerțului internațional. Astfel, de-a lungul săptămânii trecute, în Ucraina și Moldova, mărul de calitate Golden Delicious a crescut în preț, pentru care este

început să scadă treptat prețurile de vânzare, ceea ce a garantat vânzări stabile ale loturilor de mere disponibile. Acest fapt, potrivit experților din proiect, sugerează că Polonia a intrat în a doua jumătate a acestui sezon cu

În ceea ce privește țările de est ale regiunii, în special, Tadjikistan și Uzbekistan, la sfârșitul perioadei de raportare, operatorii de pe piață au remarcat stabilirea unor tendințe negative de preț pentru toate soiurile principale de mere, fără excepție. Vremea rece stabilită a avut, în mod tradițional, un impact negativ asupra activității consumatorilor și în toate segmentele de fructe și legume.

În restul țărilor analizate din regiune, situația de pe piața merelor a rămas relativ stabilă.

Rezultatul principal al acestei perioade de raportare poate fi considerat o creștere a nivelului prețurilor merelor în Moldova, unde soiul Fuji a depășit deja același indicator în Ucraina. Etichetele de preț pentru alte soiuri se apropie și de valorile înregistrate pe piața din Ucraina. Potrivit experților, tocmai volumele din loturile rămase de mere de înaltă calitate în depozitare vor fi principala factor al prețurilor din ultimele luni ale acestui sezon.

POTRIVIT ESTIMĂRILOR, MORCOVII AU SCĂZUT ÎN PREȚ PE PIAȚA DIN MOLDOVA

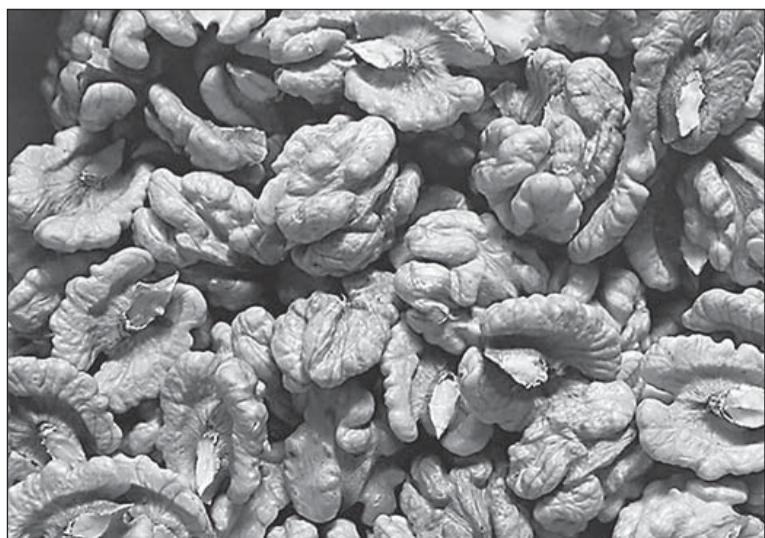
Conform prognozelor operatorilor de pe piața legumelor din Moldova, în a doua jumătate a lunii decembrie a anului trecut morcovii scumpindu-se cu 0,5-1,0 lei / kg (0,03-0,06 USD / kg), până la mijlocul lunii ianuarie 2020 au revenit la intervalul de preț anterior - 4,5-5,0 lei / kg (0,27-0,3 USD / kg). După cum au menționat anterior analiștii EastFruit, în a doua jumătate a lunii decembrie Moldova, cu un indice de 0,26-0,32 USD / kg, a ocupat primul loc în clasamentul prețurilor la morcov în rândul țărilor în

care se realizează monitorizarea prețurilor pe piețele de fructe și legume. Cu toate acestea, chiar și la acea vreme, comercianții, în conversațiile cu corespondentul portalului, erau sceptici cu privire la perspectiva stabilizării prețurilor la un nivel ridicat. Aceștia au considerat o scădere a prețurilor cu ridicata pentru morcovi, mai probabil, la scurt timp după finalizarea „weekendului de două zile” din ianuarie, din cauza stocurilor relativ mari de morcovi în depozitele unor ferme mari. Ceea ce, până la urmă, s-a întâmplat. În

același timp, specialiștii Federației Agricoltorilor din Moldova FARM remarcă faptul că, în ianuarie a acestui an, se comercializează în principal morcovi autohtoni pe piața internă a Moldovei. În consecință, se poate presupune că, în cazul în care importul activ de morcovi din Ucraina nu se reia în țară, în februarie se vor finaliza rezervele de produse interne. În orice caz, comercianții angro nu au nicio îndoială că Moldova va trebui să importe morcov în primăvară, pentru a satisface pe deplin cererea.

ÎN MOLDOVA SE SCUMPESC NUCILE

La începutul decadei a treia din ianuarie 2020, comparativ cu cifrele de la sfârșitul lunii decembrie a anului trecut, pe piața din Moldova, prețurile pentru jumătățile albe de miez de nucă au crescut în mediu cu 5 lei / kg, până la 100-105 lei / kg (5,64-5,92 USD / kg), sferturile albe - 82-84 lei / kg (4,63-4,74 USD / kg). Pentru nuci cu coajă, comercianții exportatori oferă producătorilor de nuci 25-30 lei / kg (1,41-1,69 USD / kg). Prețurile pentru acest produs au scăzut, deoarece cumpărătorii nu vor să își asume riscuri - se tem că în procesul de depozitare a produselor în depozitele agricole improvizate și în beciurile gospodăriilor, calitatea

nucilor cu coajă ar putea să scadă.

Conform estimărilor comercianților, ceea ce este păstrat în ferme și gospodării și poate fi vândut achiziționarilor-comercianți constituie aproximativ 10-15% din roada de nuci 2019. Potrivit estimărilor experților, recolta de nuci în Republica Moldova anul trecut s-a ridicat la 30-35 mii tone - masa fructelor nedecoajate. În ritmul actual crescut de achiziții de nuci, soldurile de mărfuri, potrivit operatorilor de pe piață, pot fi cumpărate până la mijlocul sfârșitului lunii aprilie.

În același timp, comercianții explică creșterea prețurilor la această producție, la începutul acestui an,

prin cererea ridicată de nuci de la cumpărătorii angrosiști europeni, care au vândut stocurile de marfă în ajunul și în perioada sărbătorilor de Crăciun. Un anumit impact asupra modului de stabilire a prețurilor pe piața de nuci din Moldova a fost exercitat și de deprecierea leului față de dolarul american și euro.

Cu toate acestea, în februarie, furnizorii moldoveni se așteaptă la o scădere tradițională a cererii. În consecință, au prognozat pentru această perioadă o stabilizare temporară a prețurilor de achiziții pentru nucile de înaltă calitate - jumătăți albe ale miezului - la un nivel care nu depășește 110-112 lei / kg (6,21-6,32 USD / kg).

ÎN MOLDOVA, DIN CAUZA IMPORTURILOR INTENSIVE, PREȚURILE PENTRU CARTOFI AU SCĂZUT

În prima jumătate a lunii ianuarie, comparativ cu nivelul din decembrie pe piața din Moldova, prețul cartofilor a scăzut semnificativ: în medie, de la 5-6 lei / kg la 4-5 lei / kg (0,24-0,30 USD / kg). La un preț atât de mic, cartofii autohtoni s-au vândut în octombrie-noiembrie 2019, adică în perioada celei mai active oferte pe piața internă.

Reprezentanții Asociației Crescătorilor de Cartofi din Republica Moldova invocă două motive la scăderea prețurilor la cartofi. Primul este efectul importurilor de cartof foarte intens în toamna și începutul iernii, când zeci de mii de tone de produse din Belarus și Ucraina au fost importate în țară în fiecare lună. Aceasta a fost o politică deliberată a guvernului, în scopul de a accelera (și de a face mai ieftin) importul pentru „a doua pâine”; autoritățile au făcut un pas fără precedent - au simplificat cerințele de carantină și, în consecință, cerințele pentru calitatea mărfurilor importate. În con-

secință, cartofii de calitate medie importați în comerțul mic cu ridicata pe piețele din Moldova la sfârșitul toamnei - începutul iernii puteau fi achiziționați la 4-5 lei / kg, în timp ce prețul cartofilor autohtoni, propus de producătorii autohtoni, a fost de nu mai puțin de 6 lei / kg (0,36 USD / kg). Desigur, cererea pentru aceasta nu a fost ridicată și rămâne așa la ora actuală. În acest context, unele întreprinderi agricole moldovenești cu excedent comercial semnificativ încep să reducă prețul cartofilor. Al

doilea motiv pentru stagnarea prețurilor (cu amănuntul) și a prețurilor mai mici (en-gros) pentru cartofi este o scădere a cererii de produse alimentare de bază în timpul sărbătorilor de iarnă. Specialiștii remarcă faptul că, anii precedenți, un număr mare de migranți se întorceau în Moldova în perioada sărbătorilor de iarnă. În ultimii ani, în țară s-a observat procesul opus - pentru sărbătorile de iarnă un număr semnificativ de moldoveni din oraș pleacă în străinătate sau în sate.

NOUA PELICULĂ PENTRU SERE ECONOMISEȘTE MAI MULTĂ CĂLDURĂ DECÂT CEA OBIȘNUITĂ

În Olanda, furnizorul de produse pentru sectorul agricol Vlamings lansează o nouă peliculă pentru sere, cu o capacitate mare de păstrare a căldurii, ceea ce face posibilă eliminarea diferențelor de temperatură din seră. Este vorba despre o peliculă cu bule, iar bulele căreia nu conțin aer, ca de obicei, ci dioxid de carbon. Despre aceasta scrie Fruit-inform cu referință la gfactueel.nl.

O astfel de peliculă a fost creată de compania italiană Paté Plastics. Potrivit dez-

voltatorilor săi, dioxidul de carbon este un gaz cu efect de seră. Aceasta înseamnă că, respectiv, căldura solară care ajunge pe pământ este păstrată, deoarece este reflectată de dioxidul de carbon din atmosferă. Această capacitate a dioxidului de carbon poate fi utilizată pentru a preveni supraîncălzirea în seră. Noua peliculă este formată din trei straturi, cu bule de CO₂ în stratul mijlociu. Potrivit dezvoltatorilor, în comparație cu peliculele convenționale care dau împrăștierea luminii (difuze), noua peliculă oferă o

temperatură mai scăzută în seră, cu 5 grade C.

Producătorul acestei pelicole consideră că poate fi folosită la cultivarea pomușoarelor - căpșuni, zmeură și mure - vara, în serele din peliculă. Pe lângă capacitatea de izolare termică, pelicula mai are capacitatea de a împrăști și de a stabiliza lumina. Grosimea minimă a unei pelicule cu trei straturi este de 180 microni. Această companie italiană oferă de mulți ani pelicule pentru serele destinate cultivării diverselor culturi în Olanda.

PREȚURILE SĂPTĂMÂNNALE ANGRO LA PRODUȚIA HORTICOLĂ

(30.01.2020)

Denumirea produsului	Prețurile producătorului, MDL/KG		
	minim	maxim	mediu
FRUCTE ȘI POMUȘOARE			
Mere Golden Delicious	10.00	12.00	11.00
Mere Idared	9.00	11.00	10.00
Mere Jonagold	10.00	12.00	11.00
Mere Reinette Simirenko	9.00	10.00	9.00
Mere Gala	10.00	12.00	11.00
Mere Grany Smith	10.00	12.00	11.00
Mere Fuji	11.00	13.00	12.00
Mere timpurii	-	-	-
Mere, alte soiuri	9.00	12.00	10.00
Pere Conference	18.00	20.00	18.00
Alte soiuri de pere	15.00	17.00	16.00
Struguri de masă (albi)	15.00	16.00	15.00
Struguri de masă (roșii)	19.00	20.00	19.00
Struguri negri	14.00	15.00	14.00
Struguri Moldova	13.00	16.00	14.00
Struguri Kismis	-	-	-
Caise	-	-	-
Prune	-	-	-
Piersici	-	-	-
Portocale	14.00	16.00	15.00
Mandarine	13.00	14.00	13.00
Banane (galbene)	18.00	18.00	18.00
Zmeură	-	-	-
Căpșune	-	-	-
Afine (calitate superioară)	-	-	-
Afine (clasa I)	-	-	-
Mure	-	-	-
Coacăză (neagră)	-	-	-
Coacăză (roșie)	-	-	-
Cireșe (diametrul peste 26 mm)	-	-	-
Cireșe (diametrul până la 26 mm)	-	-	-
Vișine	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	-	-	-
Pepene galben (zemos)	-	-	-
LEGUME			
Cartofi (recolta anului curent)	-	-	-
Cartofi (recolta anului trecut)	5.00	6.00	5.00
Morcovi (recolta anului curent)	-	-	-
Morcovi (recolta anului trecut)	5.00	5.00	5.00
Ceapă galbenă (recolta anului curent)	-	-	-
Ceapă galbenă (recolta anului trecut)	5.00	6.00	5.00
Tomate de seră (roșii, rotunde)	20.00	22.00	21.00
Tomate de seră (roze)	-	-	-
Tomate de seră (roșii, cărnoase)	23.00	24.00	23.00
Tomate de seră (soi Cherry)	30.00	32.00	30.00
Castraveți de seră (scurți, netezi)	-	-	-
Castraveți de seră (scurți, cu suprafața zgrunțuroasă)	30.00	32.00	30.00
Castraveți de seră (lungi, netezi)	-	-	-
Ardei dulci de seră (roșii)	38.00	40.00	38.00
Ardei dulci de seră (verzi)	38.00	40.00	38.00
Ardei dulci de seră (galbeni)	38.00	40.00	38.00
VERDEȚURI			
Pătrunjel	50.00	55.00	50.00
Mărar	53.00	55.00	53.00
Coriandru	110.00	110.00	110.00
Busuioc	270.00	270.00	270.00
NUCI ȘI FRUCTE DESHIDRATATE			
Miez de nuci	90.00	100.00	95.00
Nuci (cu coajă)	25.00	35.00	30.00
Miez de alune	120.00	130.00	120.00
Alune (cu coajă)	40.00	50.00	45.00
Miez de migdale	160.00	170.00	160.00
Migdale (cu coajă)	-	-	-
Caise deshidratate	-	-	-

GRIPA AVIARĂ S-A EXTINS CU NOI FOCARE ÎN SLOVACIA, UCRAINA ȘI GERMANIA

Gripa aviară s-a extins și în Slovacia, Ucraina și Germania. Ministerul agriculturii din Slovacia a anunțat că a descoperit virusul gripei aviare H5N8 la o fermă de păsări din vestul țării.

Acesta este al doilea caz de gripă aviară H5N8 descoperit în Slovacia, după un prim caz descoperit la începutul lunii, tot în zona de vest a țării.

Ministerul agriculturii din Slovacia a precizat că ultimul

caz afectează un lot de 19 găini ouătoare care nu erau destinate a fi vândute publicului.

Totodată, Organizația Mondială pentru Sănătate Animală (OIE) a informat că și în Ucraina a fost raportat un focar de gripă aviară H5 la o fermă de păsări din zona de vest-centrală a țării, acesta fiind primul caz de gripă aviară H5 descoperit în Ucraina în ultimii trei ani.

Potrivit autorităților germane virusul gripei aviare H5N8 a fost confirmat și la o pasăre sălbatică

descoperită în landul Brandenburg, estul Germaniei.

Ministerul Sănătății din landul Brandenburg a precizat că este vorba de virusul gripei aviare H5N8 descoperit la o gâscă sălbatică din zona Spree-Neisse, din apropiere de granița cu Polonia și că acest caz nu implică nicio pasăre domestică.

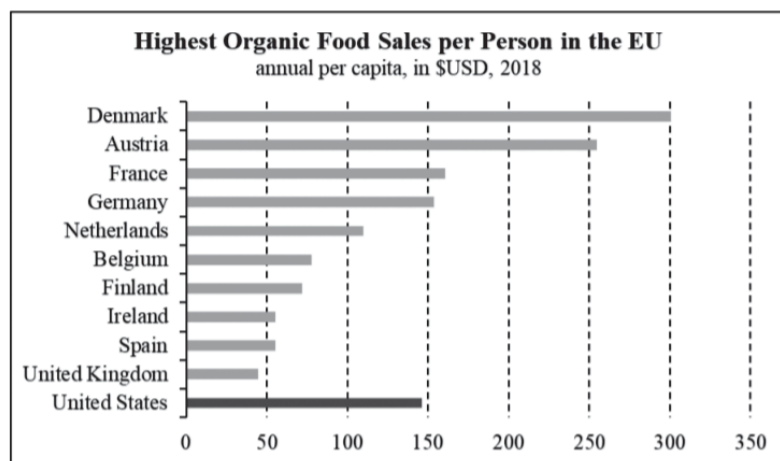
“Sarcina Germaniei este să împiedice răspândirea virusului la păsările din ferme”, a comunicat Ministerului agriculturii din Germania.

ÎN 2018, PIAȚA UE A PRODUSELOR ECOLOGICE A CRESCUT CU APROAPE 20%

Cererea din ce în ce mai mare pentru produse ecologice din UE oferă oportunități de export, unele dintre cele mai solicitate produse fiind batatul și nuciferele ecologice (alune, migdale, nuci și fistic). În 2018, piața UE a produselor ecologice a crescut cu 18%, până la aproape 45,4 de miliarde de dolari. Germania și Franța sunt cei mai mari jucători și reprezintă împreună mai mult de jumătate din această piață.

SUPRAFETELE ECOLOGICE CULTIVATE ÎN UE

Întreaga piață ecologică a înregistrat o creștere în 2018, cu excepția Italiei. În 2018, aproape 14 milioane de hectare de teren din UE au fost destinate pentru cultivarea ecologică. Cei mai mari producători

Source: USDA/FAS Posts in EU-28 se află în Spania, Italia, Franța și Germania.

Datorită noii tendințe a unui stil de viață sănătos, tot mai mulți oameni optează pentru produse organice, iar lanțurile mari de supermarketuri au inclus produse eco-

logice în sortimentul lor obișnuit. Drept urmare, aceste produse au devenit disponibile pentru un număr tot mai mare de consumatori, care, de altfel, este în creștere.

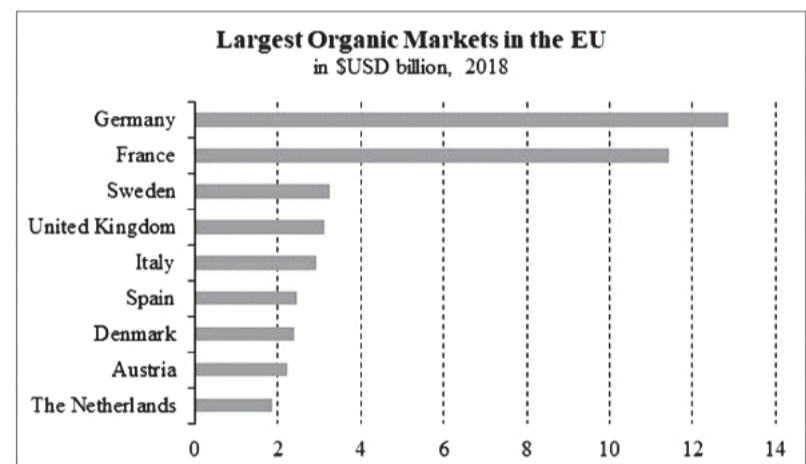
Cele mai mari vânzări per persoană de produse alimentare și băuturi ecologice, de 100 dolari pe an, sunt înregistrate în Suedia, Danemarca, Austria, Franța și Germania. În același timp, mai multe state membre, în principal o bună parte din cele din Europa de Est, înregistrează vânzări mai mici de 10 dolari per persoană.

Un factor important al creșterii pieței ecologice din UE este predominanța unor servicii complete din lanțurile de supermarketuri. Aceste lanțuri au plasat produse organice pe rafturile de lângă cele convenționale, rezultând o disponibilitate mai mare de produse ecologice. Magazinele specializate joacă, de

asemenea, un rol important. Astfel, acestea oferă o gamă mai largă de produse ecologice decât super-

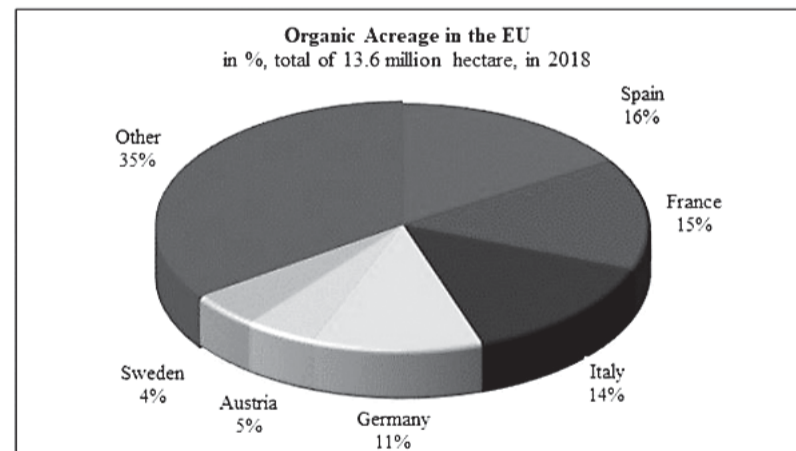
cializate ecologice sunt mai uniforme împărțite. Raportul USDA oferă informații

Source: USDA/FAS Posts in EU-28

marketurile obișnuite full-service. Distribuția produselor ecologice diferă considerabil între statele membre. În Danemarca, Austria și Marea Britanie produsele ecologice sunt cel mai des întâlnite în supermarketurile obișnuite. În Italia, Olanda, Franța, Belgia și Germania supermarketurile și magazinele spe-

despre regulile pieței UE și informații despre piața bursieră. De exemplu, informații despre BioFach, cel mai mare târg ecologic din lume, care oferă oportunități unice atât pentru noii producători, cât și pentru companiile consacrate de a face noi contacte și de a afla despre piața ecologică globală.

Source: USDA/FAS Posts in EU-28

MOLDOVA A AJUNS CEL MAI MARE IMPORTATOR DE CEAPĂ DIN UCRAINA

Potrivit analiștilor proiectului East-Fruit, de la sfârșitul săptămânii trecute, Ucraina a început încărcarea loturilor de ceapă pentru Turcia și Moldova. Exportatorii cumpără activ ceapă de la fermierii din regiunea Herson la un preț de 5,5-6 grivne/kg (0,22-0,24 dolari/kg).

În ceea ce privește situația pe piața din Ucraina, în această săptămână activitățile de vânzare-cumpărare rămân active în acest segment. În cursul săptămânii, companii din Turcia și Moldova, precum și lanțuri locale de retail au arătat un interes crescut, ceea ce le-a permis vânzătorilor să crească prețurile de vânzare.

În aceste zile, ceapa de calitate pentru

export nu este vândută cu mai puțin de 5,5-6 grivne/kg (0,22-0,24 dolari/kg), ceea ce este în medie cu 20% mai puțin decât prețul cu ridicata al cepei în Moldova. Pentru comparație, la sfârșitul săptămânii trecute, un kilogram de ceapă în Moldova era vândut cu 0,26-0,34 dolari.

De menționat că, o ușoară creștere a prețurilor pentru ceapă a fost tipică în principal pentru regiunile de sud ale Ucrainei, în timp ce comerțul în alte regiuni nu a fost atât de activ și, prin urmare, producătorii au preferat să nu modifice prețurile.

La moment, dintre toți importatorii, cel mai mare volum de ceapă din Ucraina este cumpărat de Moldova.

**ABONAREA
 2019**

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

Abonați-Vă la ziarul

**ZIARUL PENTRU ȘI DESPRE
 AGRICULTORI**

Agravista

**INDEX DE ABONARE: PM 21948
 AGROMEDIAINFORM**

Agravista* este publicația periodică care apare de două ori pe lună cu un tiraj de peste 3500 de exemplare. Ziarul este unul de profil agricol iar abonații Agravista sunt agricultorii, persoanele interesate de domeniu, autoritățile publice locale și naționale.

Tematica materialelor o constituie problemele și realizările agriculturii din țara noastră, dar și de peste hotare.

ÎN FIECARE NUMĂR GĂSIȚI:

- ✓ *interviuri cu persoane de decizie,*
- ✓ *știri de actualitate,*
- ✓ *reportaje de la evenimente relevante pentru agricultori,*
- ✓ *istorii de succes,*
- ✓ *explicarea legislației în domeniu,*
- ✓ *anunțuri despre dezvoltare, finanțare și școlarizare pentru agricultori.*

**TOATE ACESTE LA UN PREȚ
 REZONABIL DE NUMAI**

154 de lei

PENTRU UN ABONAMENT

ANUAL

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

ABONAMENTE LA ZIARUL NOSTRU POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

2020

IANUARIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
1			1	2	3	4	5
2	6	7	8	9	10	11	12
3	13	14	15	16	17	18	19
4	20	21	22	23	24	25	26
5	27	28	29	30	31		

FEBRUARIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
5						1	2
6	3	4	5	6	7	8	9
7	10	11	12	13	14	15	16
8	17	18	19	20	21	22	23
9	24	25	26	27	28	29	

MARTIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
9							1
10	2	3	4	5	6	7	8
11	9	10	11	12	13	14	15
12	16	17	18	19	20	21	22
13	23	24	25	26	27	28	29
14	30	31					

APRILIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
14			1	2	3	4	5
15	6	7	8	9	10	11	12
16	13	14	15	16	17	18	19
17	20	21	22	23	24	25	26
18	27	28	29	30			

MAI							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
18					1	2	3
19	4	5	6	7	8	9	10
20	11	12	13	14	15	16	17
21	18	19	20	21	22	23	24
22	25	26	27	28	29	30	31

IUNIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
23	1	2	3	4	5	6	7
24	8	9	10	11	12	13	14
25	15	16	17	18	19	20	21
26	22	23	24	25	26	27	28
27	29	30					

IULIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
27			1	2	3	4	5
28	6	7	8	9	10	11	12
29	13	14	15	16	17	18	19
30	20	21	22	23	24	25	26
31	27	28	29	30	31		

AUGUST							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
31						1	2
32	3	4	5	6	7	8	9
33	10	11	12	13	14	15	16
34	17	18	19	20	21	22	23
35	24	25	26	27	28	29	30
36	31						

SEPTEMBRIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
36		1	2	3	4	5	6
37	7	8	9	10	11	12	13
38	14	15	16	17	18	19	20
39	21	22	23	24	25	26	27
40	28	29	30				

OCTOMBRIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
40				1	2	3	4
41	5	6	7	8	9	10	11
42	12	13	14	15	16	17	18
43	19	20	21	22	23	24	25
44	26	27	28	29	30	31	

NOIEMBRIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
44							1
45	2	3	4	5	6	7	8
46	9	10	11	12	13	14	15
47	16	17	18	19	20	21	22
48	23	24	25	26	27	28	29
49	30						

DECEMBRIE							
Să	L	M	Mi	J	V	S	D
49		1	2	3	4	5	6
50	7	8	9	10	11	12	13
51	14	15	16	17	18	19	20
52	21	22	23	24	25	26	27
53	28	29	30	31			

FARM

Federația Agricoltorilor din Moldova

